

DUHOVNI PASTIR.

Izhaja vsak mesec. — Velja 4 gld. na leto.

Letnik XIV.

V Ljubljani, avgusta 1897.

8. zvezek.

Osma nedelja po binkoštih.

I. Človekov namen.

Hišnik pa je sam pri sebi rekel:
Kaj bom storil? Luk. 16, 3.

Daj odgovor od svojega hiševanja! Ta beseda velja vsakemu izmed nas, in vse naše življenje nas neprenehoma opominja na ta račun. Dober kristijan moli vsak dan apostolsko vero, pri kateri govori: *Od ondot bo prišel soditi žive in mrtve.* Kdorkoli pomisli na te besede, ima pač vzroka dovolj, da ga spreleti strah. Saj celo prvaka apostolov, Peter in Pavel, govorita jako pretresljivo o tem računu. Sv. Pavel pravi: *Moja vest mi sicer nič ne očita, toda Bog je, ki me sodi,* strašno pa je pasti v roko živega Boga. *Kdo bo pred njim obstal?* On sodi celo čednosti, in tresoč se lahko govorimo s pravičnim Jobom: *Strah me spreletava.* — Celó v angeljih je našel Bog hudobijo in pisano je: *Razsvetlil bo Jeruzalem s svetilnicami.* — Sv. Peter pa je vskliknil: *Ako bo oni dan trepetal celó pravičnik, kako pa bo obstal grešnik!*

Odsihmal ne boš mogel več gospodariti. Pristavljene so te besede, da bi se vsakdo prav živo spominjal, da tudi za njega pride prav kmalu oni prevažni trenutek, ki bode storil konec njegovemu delovanju. Pustiti mu bo treba prijatelje, znance, pustiti premoženje, denar, na katerem je tako visela njegova duša. Današnji sv. evangelij nam kaj jasno kliče, da je vse posvetno blago le minljivo, da mi nismo njegovi pravi lastniki, ampak le oskrbniki. To namreč pomenijo besede *krivičen mamon*, to je torej toliko kakor tuje premoženje, ne naša prava lastnija, ampak premoženje, katero nam bo treba kmalu zapustiti. S tem premoženjem gospodariti pa pomeni:

s časnim premoženjem skazovati dobra dela. Vprašanje hišnikovo: *Kaj bom storil?* pa nas opominja, da se poprašamo tudi mi: Kaj naj storimo? Kaj je naš namen na svetu? O tem vam danes govorim.

Malo dete že vé odgovoriti na vprašanje, zakaj je Bog človeka vstvaril? Katekizem pravi: Bog je človeka vstvaril, da bi ga spoznal, častil, ljubil, molil, mu služil in da bi bil večno zveličan.

1. *Le jedno je potrebno*, rekel je nekdanj naš božji Zveličar Marti, ki se je veliko trudila s postrežbo. In katero je tisto jedno? To lahko sklepamo iz Jezusovih besedij, s katerimi je pohvalil Marijo, ker se je želela poučiti o sveti veri, ker je hrepenela po resnici t. j. po Bogu samem. — Kako pa je pri tebi s tem hrepenenjem po resnici, kristijan moj? Ali spoznaš njeno imenitnost? Ali ti je spoznanje božje najvišji, najimenitniši posel, ali ti je čez vse drugo? Ali ne hrepeniš po vsem drugem preje, nego po tem? Ali ni tvoje srce bolj navezano na svet nego na Boga? Koliko jih je v današnjih časih, ki se štejejo za zelo učene v posvetnih stvareh, ali v božjih so silno nevedni. Toda za resnico jim ni. Zato je ne iščejo in tako je njih srce pri vsem drugem, le ne pri tem, *kar je jedino potrebno*.

Ozka so vrata in tesna je pot, ki pelje v življenje, pravi naš božji Zveličar, *in le malo jih gre po nji*. Tako je tudi le malo ljudij, ki bi iskali le to, kar je jedino potrebno, namreč resnico t. j. Boga samega. So nekateri, ki storé, kar morejo, ali velika večina ne stori svoje dolžnosti. In to je tudi krivo, da ne poznajo prav mnogi dolžnosti, katere bi lahko poznali. To je tako zvana zadolžena nevednost, ki ne opravičuje greha, ko bi tudi dotičnik ne vedel, da je ona stvar greh. In koliko je takih, ki po lastni krivdi ne poznajo svojih dolžnostij, zlasti mej moškim spolom. — V otročjih letih so se v šoli učili prav malo. Komaj po so izostali iz šole, ne slišijo ničesar več o krščanskih resnicah. K pridigi dopoldne nekateri morda še pridejo, a h krščanskemu nauku popoldne jih ni. In vendar se ravno pri krščanskem nauku po vrsti razlagajo verske resnice. Tu se razlaga ono, ki je *jedino potrebno*. Zatorej opominjam, zlasti vas, mladeniči, da vam bodi skrb za popoldansko božjo službo. Od kod bote imeli pa vero, ako so vam neznane resnice, katere imate verovati? In apostol pravi naravnost: *Vera je iz poslušanja*. Vere in sicer trdne vere je treba možem, ki gredó po svetu, da se ne vjamejo že v prve mreže. Po svetu slišijo mnogo

krivih naukov; ako niso sami dobro poučeni, verujejo jim in tako zabredejo na napačna, grešna pota, ki so jim v časno in večno nesrečo. V to nesrečo, v ta propad jih torej zapelje nevednost. Nevednost je vzrok brezverstva, nevednost je vzrok brezboštva; zato je rekel Jezus Marti: *Le jedno je potrebno* in t. j. hrepenenje po resnici, po Bogu.

2. Ali, kristijani, to še ni dovolj, da bi Boga le spoznali, da bi bili dovolj poučeni, da bi imeli vero, temveč človek, ki Boga spozná, je tudi dolžan, da ga pripozna t. j., da se ga oklene s celim srcem kot največje dobrote in neskončne popolnosti. Dolžan ga je ljubiti in mu služiti. Dolžan je torej storiti vse, kar on ukazuje, in opustiti, kar prepoveduje. Kdor torej ne izpolnjuje zapovedij, ampak dela greh, ne pripozna v dejanju Boga za svojega Gospoda, ne pripozna ga kot takega, kateremu v čast moramo vse delati; kajti le on je Gospod, ki nas je vstvaril, ki nas ohranja in ki lahko vsak trenotek pretrga nit našega življenja. — Vprašam pa, kristijan, kako izpolnjuješ četrto božjo zapoved, kako peto, šesto, sedmo, kako osmo in druge? Ali si vsako nedeljo pobožno pri sveti maši? Ali se postiš zapovedane postne dni? Ali si pokoren duhovski gosposki? Ako tega ne zvršuješ, grešiš zoper svojega Gospoda in Boga, ker ga ne spoznavаш za svojega gospodarja. To te uči pamet, ki spozna Boga kot najvišjo dobroto, kot izvor vsega dobrega, kot tistega, od katerega si popolnoma odvisen, ki te hoče in želi osrečiti in sicer vekomaj osrečiti. Ta pamet ti pravi, to si dolžan storiti in to opustiti, ako hočeš dopasti svojemu Gospodu.

3. S tem torej, če Boga pripoznavаш, vrnavaš tako tudi vse svoje delovanje, da je njemu v čast t. j. da ga častiš. Častiš ga torej s tem, da izpolnjuješ zapovedi in se varuješ hudega. Boga pa lahko častiš z vsakim delom, ako ga opraviš iz ljubezni do njega; vendar pa si dolžan častiti ga tudi naravnost z molitvijo in daritvijo sv. maše. — Da smo dolžni moliti, spoznamo že iz tega, ker nas je učil moliti sam Jezus Kristus. Učil nas je ne le z besedo, ampak tudi z dejanjem; kajti on sam, dasi mu ni bilo treba molitve, molil je veliko, večasi celo noč ali sploh pozno v noč. In kaj je storil, kadar je molil? Odtegnil se je od svojih učencev v samoto, da bi ga kdo ne motil. Tako si tudi ti dolžan storiti. Predno jameš moliti, vprašaj se vedno: kaj bom zdaj delal? Odgovor: Molil bom. Nato stopiš v duhu pred prestol božji. Misli si Boga na prestolu in potem prični iz celega srca: Oče naš, ka-

teri si v nebesih, posvečeno bodi tvoje ime! tako, da bo tvoje srce občutilo, kaj izgovarjaš, ker same besede pri Bogu nič ne veljajo. *To ljudstvo me časti z ustnicami, njih srce pa je daleč od mene*, pritoževal se je Bog po preroku. — Zakaj to pravim? To pravim, ker je mnogo ljudij, ki se ne potrudijo niti toliko, da bi vsaj jeden očenaš pobožno zmolili. Pa ne le z molitvijo, ampak zlasti z daritvijo sv. maše smo dolžni častiti Boga; kajti sv. maša je najimenitniše, najdragocenejše bogoslužno opravilo. Tu se daruje na altarju sam Jezus Kristus po mašnikovih rokah, kakor se je daroval na svetem križu. Na vsak mašni dar gleda nebeški Oče z največjim dopadajenjem, spominjajoč se krvave, pravne daritve svojega Sina na križu. — Kristijan, tudi ti se spominjaj smrti Jezusove in prevdari brezmejno ljubezen božjega Sina, ki umira za-te na križu! Glej, ko si bil še mlad in nedolžen, ko si slišal prvič o smrti svojega Zveličarja, prišlo ti je gotovo na um: O ko bi bil jaz takrat zraven, pokleknil bi bil pod sveti križ in prosil iz celega srca: O Jezus, odpusti mi moje grehe in dodeli mi sveta nebesa! Ravno tako moli zdaj pri sv. daritvi, pri povzdigovanju, in Jezus te bo uslišal ravno tako, kakor je uslišal skesanega razbojnika. Kaj pa, kristijan, ako vprašaš sam sebe: kako si pa pri sveti daritvi? — Nekateri ljudje niti ne vedó, kaj se godi na altarju. Celo sveto mašo jim je srce mrzlo; ne počasté Jezusa tudi z jednim pobožnim zdihljejem in prav ničesar ne prosijo Boga. Potem ni čudno, da je tako tudi njih življenje. Vsaj molitvenik naj bi vzeli in molili iz njega.

4. Kdor je pri molitvi v duhu zbran, mu je molitev tudi sladka, prijetna, molitev mu je veselje, molitev mu vliva mir in tolažbo v srce, molitev mu podeljuje vedno večjo in večjo ljubezen do Boga. Ta ljubezen mu daje okušati nebeško veselje že na tem svetu, zlasti pri svetem obhajilu; ta ljubezen mu osladi križe, težave in trpljenje; ta ljubezen je dajala mučencem moč, da so vstrajali v trpljenju, v mukah in da so vstrajali z veseljem. Saj vemo, kako so hrepeneli po mučeniškem vencu, kako so prepevali hvalnice Bogu sredi trpljenja. Ko je zagledal Andrej križ, na katerega so ga imeli pribiti, je vskliknil: »O križ, pripravljen za mojo dušo, po katerem je hrepenela vže dolgo, poln veselja pridem k tebi, sprejmi me za učenca tistega, ki je bil na tebi križan!« Glejte, kristijani, kaj napravlja človeka resnično srečnega, kaj mu sladi življenje v nadlogah in težavah! Glejte, kako srečen je oni, ki ljubi Boga čez vse, ki ima svoje srce le pri Bogu. Lju-

bezen do Boga je tista čednost, ki spremeni solzno dolino v rajsko veselje.

5. Ako ljubezen do Boga ljudi napravlja že na tem svetu tako srečne, kaj jih čaka še le na onem svetu, kjer bodo gledali Boga iz obličja do obličja, kakor pravi sveto pismo. Tega, da je človek vstvarjen, da bi bil večno zveličan, te misli bi ne smel nikdar izgubiti izpred očíj. Govoriti bi moral vsakdo: Nebesa morajo biti moja, naj me stanejo, kar hočejo. In res, človek tudi ne more dovolj storiti za nje; saj pravi sv. Pavel: *Menim, da se trpljenje sedanjega časa ne dá primerjati prihodnji časti, katera bo nad nami razodeta.* In kako bi se dalo tudi primerjati tej časti, temu veselju, ko vendar apostol govori: *Okó ni videlo, uho ni slišalo in v srce človekovo ni prišlo, kar je Bog pripravil tem, ki ga ljubijo.* Neizmerno bo torej nebeško veselje; kajti Bog sam bo naše veliko plačilo. Kakor je Bog neskončen, tako neskončno bo tudi plačilo v nebesih. To plačilo pa bo v gledanju božjem, ali v spoznanju božjem. In čim bolj bo kdo spoznal Boga, tem večja bo njegova sreča, tem večje njegovo veselje. Najbolje bodo Boga spoznale čiste, nedolžne duše. Ko so apostoli nekoč veslali čez jezero in se jim je Jezus prikazal, spoznal ga je najpreje sv. Janez, ker je bil nedolžen. Zato tudi pravi sveto pismo, da bodo nedolžni v nebesih peli pesmi, katerih drugi ne bodo umeli t. j. Boga bodo spoznali natančneje in vsled tega vživali slajše veselje.

Kristijan, ali se vprašáš večkrat, kaj je tvoj namen? Ali se vprašáš zlasti zvečer, predno zatisneš trudne oči, ali so bila tvoja dejanja čez dan primerna tvojemu konečnemu namenu? Karkoli nameravaš storiti, pred vsakim delom se vprašaj: kaj je moj namen, ali z drugimi besedami, kaj mi pomaga to za nebesa, kakor je imel navado vprašati se sveti Alojzij. Kar ni bilo za nebesa, tega niti storil ni, storil je le ono, kar mu je služilo za nebesa. Le tako je postalo dragoceno pred Bogom vsako njegovo delo, le tako so bili vsi trenotki njegovega življenja posvečeni Bogu. In blagor mu, čegar vse življenje je posvečeno Bogu! Amen.

J. Vrankar.

2. Kako se človek pregreši nad imetjem ali zoper dobro ime bližnjega?

In ta je bil obdolžen pred njim,
kakor da bi bil zapravljaj njegovo
premoženje. Luk. 16, 1.

Ko slišimo brati današnji sv. evangelij, čuditi se nam je nad zvijačami in krivicami, kako je ta hišnik sleparil svojega gospoda. Najprej je za dôbe svojega hiševanja gospoda goljufoval in njegovo imetje zapravljaj; zakaj iz njegovega daljšega ravnanja se razvidi, da je bil popolnoma opravičen slab glas, ki je šel o njem. Potem pa, ko mu je gospod vže odvezel hiševanje, storil je še druge velike krivičnosti. Sklical je dolžnike svojega gospoda in jih zapeljal, da so njemu na korist pre naredili dolžna pisma, tako, da je bil gospod zopet za veliko ogoljufan. Kako pregrešno je tako ravnanje, vidi se že na prvi pogled, ako premislimo, da mora najmanjša krivica, bližnjemu storjena, poravnana biti, če hočemo, da naša duša ne trpi škode in se vekomaj ne pogubi. Ta resnica pa nam glasno pridiguje, da naj se posebno varujemo grehov krivičnosti. Sveti Antonin namreč pravi: »Ni ga bolj nevarnega greha, kakor je ta, zakaj od vseh drugih grehov more človek odvezan biti, ako se jih le kesa, a pri tem grehu mora tudi dati zadostilo. Zakaj kdor je v posesti ptujega imetja in ga more povrniti, pa tega ne stori, ne more zadobiti odpuščenja, naj se pokori, kakor vé in zna. Naj moli, se posti ali ubogajme daje, vse mu nič ne pomaga.« Da se torej varujete grehov krivičnosti, ali za doslej storjene zadostujete, premišljevali bodemo ob kratkem, kako da se more človek pregrešiti nad imetjem, ali pa tudi zoper čast in dobro ime bližnjega. Poslušajte!

Grehi zoper imetje bližnjega so tako mnogoteri, da bi vam moral cele dni, ne pa pičle pol ure o njih govoriti, če bi hotel ta pouk prav izpozajeti. Najprvi so torej 1. tatje, kateri se naravnost pregreše zoper določno zapoved Božjo: *Ne kradi!* Tat je tisti, ki si s svojim grehom naravnost nakoplje večno pogubljenje, kakor govori sv. Pavel: *Ne tatje, ne roparji ne bodo posedli Božjega kraljestva.* (I. Kor. 6, 10.) In veliki učenik sv. Krizostom pravi: »Če bomo vže zato kaznovani z večnim ognjem, ker lačnega nismo nasitili, bomo li mogli odpuščenje svojih grehov doseči, če smo mu ukradli njegov kruh? Če ima človek zapasti v večni ogenj, ako

nagega ni oblekel, kaj si bode še le potem zaslužil, ako mu je kot tat slekel njegovo oblačilo?» — Gorjé torej tatovom, ker si brez dvojbe nakopljejo večno pogubljenje! Tatovom jednaki so

2. odrtniki in vsi tisti kupčevalci in trgovci, ki imajo krivično mero in vago ali prevelikih obrestij v svojih posojilih ali v trgovini zahtevajo. — V bukvah pregovorov beremo: *Dvojna mera kakor dvojna vaga, obojno je gnjusoba pred Bogom* (20, 10). Beseda »gnjusoba« pa v sv. pismu pomenja pregrehe, katere Bog kaznuje z večnim ognjem. Zato pravi sv. Bernardin: »Odrtnik je ubijalec ubožcev, ker jih oropa obleke, hiše, postelje, jedi in pijače, in sploh vsega njih živeža.« Vse bogastvo odrtnika ima zobé. Njegov denar ima zobé, njegovo žito ima zobé, vse njegove posesti imajo zobé, s katerimi grizejo in požirajo hiše, denar, obleko, travnike in njive in vse posesti ubožcev. Odrtniki so jednaki tisti hudi in nevarni bolezní, ki jo »rak« imenujemo, in katera prej ali potlej sedaj obraz, sedaj čeljust, sedaj želodec itd. zgrize in je gotova smrt človekova. Tako obresti odrtnika vsak dan, vsako uro glojejo pičlo imetje ubogih, dokler ga požró, svojo dušo prodadó pa peklú! — Krivice bližnjemu 3. delajo taki, kateri pri njivah, travnikih, gozdih ali pašnikih mejnike premikajo, brazdo za brazdo odoravajo in bližnjega škodovajo. O takih govori Bog po Mojzesu: *Ne prestavlaj mejnikov svojega bližnjega, — da, početeli ne smeš njive svojega bližnjega* (9, 14.). Koliko pravi, koliko krivic izvira iz take lakomnosti, ki ne bodo nikdar poravnane in katerih začetniki goré v peklenskem ognju!

Nek bogatec je pripravil ubogo vdovo ob njeno jedino njivo. Ko nekdanj njivo ogleduje, pride vdova do njega z vrečo in ga prosi, naj ji dovoli, da sme toliko zemlje odnesti od svoje nekdanje njive, kolikor je pojde v to vrečo. To prošnjo ji bogatec usliši. Ko vdova vrečo z zemljo napolni in zaveže, prosi ga še, naj ji pomaga vrečo na ramo deti. Bogatec se pripravi, da bi vrečo z zemljo napolnjeno dvignil, a ni je mogel. Nato pa mu žena dé: »Poglejte! že ta vreča prsti vam je pretežka, tembolj težka vam bo še le cela njiva, ki bo vso večnost težila vašo dušo.« To resnico jel je bogatec premišljavati in je vdovi vrnil njivo.

Komur bi torej vest očitala kaj jednakega, naj gre in prav tako stori, da priorana brazda ali prestavljeni mejnik njegove duše ne potegne v pekel. Krivičnosti svojemu bližnjemu delajo 4. posli, kateri svojim gospodarjem ali kaj ukradejo ali jih, kakor si bodi, kaj poškodujejo; poškodujejo pa jih s tem, da, ali svoje dolžnosti, svoja dela zanemarjajo, ali jih leno in v škodo gospodarjevo

opravljajo. Taki posli ali delavci so jednaki tatom, ki Bogu čas, gospodarjem pa imenje kradejo. Kakor Bog veleva: *Ne kradi!* tako govori apostol (Tit. 2, 9.): *Svarim vas, da svojim gospodom nič ne ukradete, temveč se v vseh rečeh popolnoma zveste skazujete.* Vem, da se posli in delavci pri tem radi izgovarjajo, rekoč, da je ukazano delo za nje silno težavno in torej ne more biti greh, če se sami kaj za to težko delo odškodujejo. Toda takim veljajo besede evangelijskega gospodarja: *Ne delam ti krivice! Ali se nisi za denar z menoj pogodil?* Zadenejo jih pa tudi besede Gospodove: *Nepridnega hlapca vrzite v vnanje teme, ondi bo jok in škripanje z zobmi* (Mat. 20, 30.).

— Pa tudi 5. otroci se lahko pregrešé zoper pravičnost, ako svojim starišem ali kaj ukradejo, ali z nepokorščino, malomarnostjo, ali nezvestobo kako škodo storé. Takim sinovom in hčeram, kateri svojim starišem kaj ukradejo, da imajo za dobre volje, za ples, igre in pijančevanje ali za prazno lišpanje, veljajo besede sv. pisma: *Kdor svojemu očetu ali svoji materi kaj ukrade in reče, da ni greh, ta je tovariš ubijalcev* (Preg. 28, 24.); to se pravi: ta je jednak ubijalcu, in kakor je uboj gotovo velik, smrten greh, tako je tatvina starišem velik, smrten greh. — V krivičnosti se pa 6. lahko in češče pregrešé gospodarji in gospodinje proti svojimi posli, delavci ali najemniki, če jim brez važnega vzroka plačo in zaslužek prikrajšajo, zadržé ali utrgajo. *Delavec je svojega plačila vruden*, pravi Kristus sam (Luk. 10, 7.) in Bog govori po Mojzesu: *Plača najemnika naj ne ostane pri tebi do jutri* (III. 19, 3.) in: *Gorje tistemu*, pravi Jeremija prerok (22, 13.), *kateri svojemu delavcu dnevne plače ne dá!* Da je tako trdosrčno in neusmiljeno ravnanje z bližnjim velik, smrten greh, veste lahko iz tega, ker se zadržavanje ali utrgavanje zaslužka delavcem in najemnikom šteje med vnebovpijoče smrtne grehe, katerih kazni je brez izjeme večni ogenj, ker že to je grdo in pregrešno in neusmiljeno, če se poslom vsaka malenkost, ki se po nesreči primeri, če kako skledico ali piskrček ubijejo, v njih plačo zaračuni, zakaj: *Blagor usmiljenim, ker usmiljenje bodo dosegli.*

Poslednjič premislimo še prav ob kratkem, kako se moremo pregrešiti zoper čast in dobro ime bližnjega, in kako te in one krivice poravnati. Gledé na besede svetega pisma v bukvah pregovorov (22, 1.): *Dobro ime je boljše, kakor veliko bogastvo*, se smrtno pregreši tisti, kateri svojemu bližnjemu čast in poštenje oropa. To pa se zgodi 7. z o b r e k o v a n j e m, če si od bližnjega izmišljene, zlagane napake in hudobije mej svet raztrosil, kakor je storila

nesramna prešestna kraljica in žena Putifarjeva zoper egiptovskega Jožefa, ki ga je obdolžila prešestva in zatožila, da je prišel po nedolžnem v ječo. — Zgodí se pa tudi 8. z opravljanjem, ako neznane, skrivne napake in slabosti svojege bližnjega na zvonec obesiš in med svet raznašaš. Zato nas svari Jezus Sirah, rekoč: *Ako si kaj (napačnega) slišal zoper svojega bližnjega, naj s teboj umrje* (19, 18.). Te vrste grehi pa so tim večji, čem več škode z opravljanjem ali še celó z obrekovanjem bližnjemu prizadeneš. Kako težko je njih povračilo, mislite si po nauku cerkvenih učencov to - le primeró: Nesi polno pernico v visok zvonik, in razgrni jo, kedar najhujša burja vleče. Ali boš mogel potem pobrati vsako peresce, ki ga je burja križem svet in na vse štiri vetrove raznesla? Glej, prav tako malo ti je mogoče bližnjemu povrniti čast in dobro ime, katero si z obrekovanjem ali opravljanjem križem svet in od vasi do vasi raznesel. A vendar se mora vse to zgoditi, sicer pred Bogom nimaš upati odpuščenja svojega greha; prav tako malo, kakor če bližnjemu ne povrneš tatvine in škode, storjene na njegovem premoženju.

Sklep je torej ta: Kdor je bližnjega poškodoval na premoženju, reče naj s Cahejem: *Glej, gospod! polovico premoženja dam ubogim, in če sem koga ogoljufal, povrnem četrtno.* Kdor je pa bližnjega poškodoval na časti in dobrem imenu, spozna naj se krivega in posluša besede sv. Frančiška Sal., ki pravi: »Med vsemi vnanjimi dobrotami je dobro ime najboljšé. Kdor ga je kakor si bodi prikratil bližnjemu, naj mu ga povrne.« Brez tega nima vkljub svojih molitev, postov in miloščin upati odpuščenja. Amen.

M. Torkar.

Deveta nedelja po binkoštih.

I. Jezusove solze — najboljšé opominjevanje.

Ko je Jezus mesto ugledal, se je zjokal nad njim. Luk. 19, 41.

Ginljivo in pretresljivo prigodbo nam pripoveduje današnji sv. evangelijski Jezus, naš Božji Zveličar, on, Bog in človek skupaj, se joka! Kaj ga je pa vendar tako ganilo, da so solze pretekale njegove oči? Ko je on sedeč na žrebetu podjarmene oslice jezdil

v Jeruzalem, in ko mu je judovska množica vesela prepevala čast in hvalo, takrat se je, ko je prišel na Oljsko goro in od tam ugledal Jeruzalem, zjokal, rekoč: *O, da bi vendar spoznalo, in sicer ta svoj dan, kar je tebi v mir!* Spominjal se je, koliko si je prizadeval v treh letih svojega učenja Jude spreobrniti in za-se pridobiti, da bi ga spoznali kot obljubljenega Odrešenika; pa videl je njih nehvaležnost ter vedel, da to ljudstvo, ko mu je sedaj prepevalo hozano, bo čez pet dni strašno vpilo: *Križaj, križaj ga!* To je bil vzrok njegovih britkih solz. Pa ne le čez mesto Jeruzalem se je Jezus jokal, ampak se nevidoma joka še sedaj nad grešnikom, ki žali ljubeznivega Jezusa z mnogoterimi grehi, in noče nič vedeti o pokori in poboljšanju življenja. Tudi grešnika on kliče po mnogoterih potih, da bi ga pripeljal nazaj na pravo pot, pa noče poslušati Jezusa, dobrega pastirja. Sedaj se poprime Jezus zadnjega pripomočka, da bi grešnika pripeljal k spreobrnjenju; kaže mu namreč svoje solze, da bi vsaj te omečile srce grešniku in ga nagnile k pokori. Ali hoče grešnik tudi pri teh solzah še ostati trdovraten? Oh, to bi bilo nemogoče, ko bi le hotel misliti na Jezusove solze, kajti Jezusove solze so najboljše opominjevanje. In ravno o tem vam hočem danes nekoliko govoriti v imenu Jezusa in Marije.

Da so solze Jezusove najboljše opominjevanje, se spozna lahko iz tega, ker so

1. najkrepkejše opominjevanje. Saj nas o tem uči že vsakdanja skušnja. Koliko premorejo solze skrbne in pobožne matere črez srce razuzdanega sina ali spridene hčere! Priča tega nam je sv. Avguštin, ki sam o sebi pripoveduje, da so ga solze njegove pobožne matere Monike odvrnile od napačne poti in spreobrnile k Bogu.

Pa poslušajte še drug vzgled. Neka pobožna, skrbna mati je večkrat na vso moč svarila svojega sina, da bi po noči ne hodil po slabih potih. Pa nič ni maral za materine besede, kakor je še sedaj več takih svojeglavcev. Neko noč se privleče sin zopet prav pozno domu, da zjutraj ni mogel kmalu vstati. Njegova mati gre k njegovi postelji, in tam stoji joka, in, ko se je nekoliko nad sinovo glavo nagnila, je padla gorka solza iz materinega očesa na obraz njenega spečega sina, in ta solza ga je zbudila iz spanja. Ko je pa sin videl dobro skrbno mater zraven svoje postelje jokati in izvedel vzrok njenih solz, je za trdno obljubil materi, da ji noče več delati take žalosti in da se bo v resnici poboljšal, in to obljubo je tudi spolnil.

Glejte, tako krepko opominjevanje so solze človeške za srca trdovratnih grešnikov! Česar besede niso premogle, to so dosegle solze. Če so pa toliko premogle človeške solze, če so grešnika tako rekoč po sili k poboljšanju in k pokori vlekli; kolikošna moč bo še le v tistih solzah, katere Bog in človek sam, Jezus Kristus, pretaka zaradi revščine marsikatere pregrešne duše! Ali ne bodo nagnile grešnika k pokori? Vrh tega pride še okoliščina, da se tiste besede in dejanja, ki jih človek na koncu svojega življenja govori ali stori, vtisnejo skoraj neizbrisljivo v srce. Kateri otrok more pozabiti zadnje opomine umirajočega očeta ali umirajoče matere? In sedaj, preljubi! premislimo: ko se je Jezus zjokal čez mesto Jeruzalem in čez trdovratne grešnike, je bil tudi on na koncu svojega življenja. On je šel zadnjič v Jeruzalem, da je čez pet dni potem za nas trpel in umrl, in na tej zadnji poti se je britko pritožil čez trdovratnost in zaslepljenje svojega ljudstva in se čezen jokal. Ali bi ne imele te britke solze ganiti in pretresti tudi nas, ki smo tolikrat njega razžalili? Ali niso te solze našega Božjega Zveličarja tudi za nas krepki opomini k poboljšanju in k pokori, da ne bodo zastonj tekle le-te solze?

II. Pa ne le samo krepko, ampak tudi razločno opominjevanje so solze našega božjega Zveličarja. Po raznih potih kliče Bog grešnega človeka k pokori in k poboljšanju življenja; kliče ga sedaj po angelju varhu, sedaj po skrbnih stariših, sedaj po pridigarjih in spovednikih, sedaj po boleznih, sedaj po smrti kakega bližnjega sorodnika ali znanca, sedaj po kaki nesreči, ali ognju, ali toči ali slabi letini, ali tudi z dobrotami. Vse to so božji klici. Pa grešni ljudje so le prevelikrat tako slepi, da teh božjih klicev in opominov ne spoznajo. Pa Bog pride v svoji neizmerni ljubezni in milosti naši slabosti na pomoč; on nas kliče še bolj razločno, da ga vsak lahko ume, on nam kaže svoje solze, katere nam glasno in razločno govore in nas opominjajo k pokori in k poboljšanju življenja. Jezus se joka, pretaka solze; s temi solzami, katere se svetijo v njegovih očeh, je on sklenil vse svoje evangeljske nauke, svoje čudeže, svoje trpljenje in smrt; kajti le te solze nam razločno govorijo, kako so mu šli iz srca njegovi nauki, kako da je v potrjenje svoje vere čudeže delal, in da je iz zgolj usmiljenja in ljubezni do nas umrl. Tukaj v Jezusovih solzah spoznamo lahko razločno nezmerno polnost njegove ljubezni do nas; njegovo krvaveče srce je tako rekoč iz njegovih prs stopilo, da bi se najbolj trda grešna člo veška srca

nagnila še k poboljšanju. Poglej torej, o grešnik, o grešnica! tja na svojega božjega Zveličarja, ki se tudi zavoljo tebe joka. Ali moreš pri tem pogledu še dalje ostati v grehu, v nečistosti, pijančevanju, v jezi in sovraštvu? Oh, pri tem pogledu bi se imelo omečiti tvoje srce, če je tudi trje kot led, da se z zgubljenim sinom vrneš nazaj k Bogu, svojemu Očetu.

III. Solze Jezusove so pa tudi poslednjič najstrašnejši opominjevanje. Kajti, ako za solze našega ljubeznjivega Zveličarja ne maramo, in se z njimi ne damo nagniti k poboljšanju, potem bo prišla vrsta jokanja na nas, in morda takrat, ko bo že prepozno, ko najbitkejše solze ne bodo mogle najti več milosti. Ta nesreča zadene marsikatero že v tem življenju. Le pogledjmo tja na nesrečno mesto Jeruzalem. V svoji neizrekljivi zaslepljenosti ni maralo za solze svojega Zveličarja, ostalo je gluho pri vseh prošnjah, pri vsem opominjevanju, s katerim je hotel pridobiti to izvoljeno ljudstvo za svojo sveto vero; da, tako daleč je šlo v svoji hudobiji, da je njega, najbolj nedolžnega in svetega, prišlo med največje hudodelnike in ga kot hudodelnika pribilo na križ. Vendar le malo let potem, že čez 37 let, je zadela strašna kazen mesto Jeruzalem ter se je vse spolnilo, kakor je Kristus prerokoval (Luk. 19, 43—45.). Z veliko trumo vojakov se je približal rimski vojskovodja Tit nesrečnemu mestu in ga je od vseh strani obdal tako, da nobeden ni mogel ne v mesto in ne iz mesta, in je nastala vsled tega strašna lakota, tako, da je neka mati svojega otroka spekla, da bi si bila svojo lakoto potolažila. Poslednjič je bilo mesto premagano in razdejano, da kamen ni ostal na kamenu. Celo prelepi tempelj je pogorel in bil razdejan. Silno veliko judov je bilo pomorjenih, in drugi so bili po svetu razkropljeni, da še dandanašnji živijo po vseh deželah brez svoje lastne dežele in brez svojega lastnega kralja. Pač so takrat judje jokali, ko se je njih mesto podiralo in bil tempelj razdejan in ko jih je bilo toliko pomorjenih in v sužnost odpeljanih, ali takrat je bil ves jok prepozen, zastonj so pretakali bridke solze. To je pač resnoben in strašen opomin za vse tiste, kateri kakor judje nočejo spoznati časa svojega obiskanja in klika k poboljšanju življenja. Kajti jednaka kazen, ako ne hujša, bo prišla nad nespokorne grešnike. Leni in mlačni kristijan, ki se ni hotel potruditi, da bi bil goreče Bogu služil; nečistnik, ki je zapeljeval nedolžnost in končal tempelj sv. Duha; pijanec, ki je zapravljajl premoženje svojih otrok; lakomnik, ki je zatiral in odiral reveža s previsokimi obrestmi;

vsi ti bodo jedenkrat, če prej ne, na smrtni postelji prišli k spoznanju, da njih življenje ni bilo pravo krščansko; takrat se bodo njih oči polnile s solzami kesanja, oh, pa morda že prepozno! Ali še bridkejšje bodo njih solze na dan sodbe, ko se bodo morali prikazati pred oštrim in neizprosljivim Božjim sodnikom, in bodo morali odgovor dajati zaradi vseh nepreštetih milostij, s katerimi jih je osipal v svoji neizmerni ljubezni. Kaj bodo mogli odgovoriti, ako jih bodo tožile bridke solze, katere je Jezus kot Bog in človek zaradi njih pretakal, pa niso nič marali za-nje? Oh, umolknili bodo, ker ne bodo mogli nič na to odgovoriti. Le obupljivo bodo klicali: *Hribi, padite na nas, goré, pokrite nas!* In kakšen jok bo vstal, kakšni potoki solz se bodo vdrli iz njih očij, ko bo Božji sodnik zagrmel: *Poberite se od mene, vi prekleti, v večni ogenj, kateri je pripravljen hudiču in njegovim angeljem!* In ko se bo potem zemlja odprla, ogenj iz pekla švignil in ko se bodo pogreznili s hudiči in z vsemi zavrženimi v večni ogenj, o kakšen jok bo takrat vstal, koliko solz se bo prelilo. Pa če bi se še toliko solz pretočilo od zavrženih, kolikor je kapelj vode v neizmernem morju, peklenški ogenj se zavrženim ne bo nikoli pogasil. Kajti solze, ki se prelivajo v peklú, so solze obupanja, ki ne prinesejo pogubljenim nobene tolažbe.

Strašno je na to misliti! O, da bi nobenega izmed nas ne zadela kedaj tolika nesreča! Zatorej, preljubi v Kristusu! nikar ne puščajmo v nemar solz našega Odrešenika, in spoznajmo, dokler ni prepozno, kar je nam v prid. Ako nismo do sedaj Bogu zvesto in goreče služili, ako smo njegove zapovedi predrzno prelomljevali, o naj bodo solze našega božjega Zveličarja za nas krepko in razločno opominovanje, da mi sami sedaj, dokler je še čas, svoje grehe objokujemo in se vrnemo nazaj k Bogu, ki je nekdanj govornik po preroku Ecehijelu, rekoč: *Kakor resnično živim, nočem smrti grešnika, ampak da se spreobrne od svojih potov in živi* (Eceh. 33, 11.). Ako smo se pa k njemu obrnili, bodimo zvesti in stanovitni v njegovi službi do zadnjega zdihljeja svojega življenja, da se spolnijo tudi nad nami prelepe besede iz skrivnega razodenja sv. Janeza: *Bodi zvest do smrti, tedaj ti hočem dati krono življenja* (Skrivn. razod. 11, 10.). Amen.

J. Kerčon.

2. Bog kaznuje greh.

Ko je mesto ugledal, zjokal se je
nad njim. Luk. 19, 41.

Dasi je Gospod naš Bog ob jednom naš dobrotljivi oče, oče vsega usmiljenja in vse tolažbe, vendar je tudi neskončno svet in pravičen Bog, ki vsak greh natančno kaznuje in vsakemu povračuje po njegovih delih. A pri tem vendar Bog ni kak maščevanja željni trinog, ki bi imel veselje nad pogubljenjem svojih podložnikov. Sin Božji, jednako Bog, kakor Oče od vekomaj, zjokal se je celo, ko je ugledal Jeruzalemsko mesto in se zmisлил na strašansko sodbo Božjo, ki je čaka. Če v svetem pismu beremo, da je Bog mesta Sodomo, Gomoro, Adamo, Seboim požgal z žveplenim ognjem z nebes, da je trdovratnega Faraona in njegovo vojsko potopil v valovih morja, da je dal Koreta, Datana in Abirona žive od zemlje požreti, če je krasno Jeruzalemsko mesto do tal razdejal itd.; misliti bi bilo, da jeza Gospodova prevaguje njegovo usmiljenje. A temu ni tako, in vekomaj resnične so besede Davidove: *Pravičen si, o Gospod! in pravične so vse tvoje sodbe.* Mi se sicer, kedar grešimo, radi tolažimo z Božjim usmiljenjem, a zraven pozabimo, da je Bog tudi neskončno pravičen, ki nobenega najmanjšega greha ne pusti brez kazni. Zato premislimo danes resnico, da Bog vsak greh kaznuje in ta njegova kazen je popolnem primerna velikosti greha.

Veliko šib, pravi psalmist, *pride nad grešnika.* — Zadene ga uboštvo, draginja, lakota, slabe letine, toča, ogenj, vojska, kužne bolezni in tisoč drugih stisk in nadlog, katere so Bogu v kazen greha vedno na razpolaganje. Kedar pa Bog s temi kaznimi udari, ne ravna tako, kakor nespametni ljudje, da bi kar v jezi zgrabil, kar mu pod roko pride, in s tem kaznoval svojega sovražnika. Bog, pravim, ne dela tako nepremišljeno, ampak vsaka njegova kazen je stehšana na tehtnici njegove pravičnosti in vsakemu povračuje po njegovih delih. *Po velikosti greha,* pravi sam, *naj bode število udarcev.* Velikrat se zgodi, da Bog prav iz tistih stvari šibe splete, katere je poprej grešnik sam zlorabil v greh. Zato govori zopet v sv. pismu: *S čemur se kdo pregreši, s tem bo kaznovan.* Ta resnica se nikjer tako jasno ne kaže, kakor v kazni, katera je prišla nad nehvaležni Jeruzalem. Le poglejmo! Prvo zločinstvo, s katerim so se judje nad Sinom božjim pregrešili, se je zgodilo

na Oljski gori, kjer so ga vjeli, kot hudodelnika zvezali in v Jeruzalem zvezanega vlekli. A prav na Oljski gori se je pozneje Rimska vojska vtaborila, ko so jeli Jeruzalem oblegati. To se je zgodilo na velikonočni praznik, ko je bilo nad tristotisoč judov v mestu zbranih, torej prav o tem času, ko so poprej judje Jezusa na križ pribili. Juda Iškarjot je svojega mojstra in učenika prodal za 30 srebrnikov, tedaj pa so Rimski vojščaki trideset judov prodajali za 1 srebrnik. Judje so zaničevali Zveličarja, ko ga je Herod v bel plašč ogrnil in ga dal vleči po mestnih ulicah. Cesar Tit pa je v Rimu dva tisoč vjetih judov v takih zaničevanih oblačilih pred ljudstvo v zasmeh postavil in jih na to dal od divjih zverin raztrgati. Judje, ko jih je Pilat vprašal, kaj naj stori z Jezusom, so na vse grlo vpili: *Križaj! križaj ga! sicer nisi cesarjev prijatelj.* Prav tako so Titovi vojščaki pred Jeruzalemom kričali nad judi: »Križajmo jih! križajmo jih!« In veliko dnij je bilo do pet sto judov na dan križanih, da je Rimljanom krog Jeruzalema jelo za križe lesá zmanjkovati. Vidite! po velikosti greha je bilo število udarcev. Še več. Judje so kričali kakor krvoželjne zverine: *Njegova kri pridi nad nas in nad naše otroke!* Česar so s temi besedami prosili, to so prejeli. Ko je bilo Jeruzalemsko mesto z naskokom vzeto, je bilo vse, kar so vojščaki v mestu živega našli, z mečem posekano in toliko krvi prelite, da so bile vse mestne ulice s krvjo preplavljene in po več krajih se je do členkov po krvi gazilo. Šest tisoč judov je bežalo v tempelj, da bi si bili življenje oteli, pa so bili na onem mestu, kjer so prej njih očetje kamenje pobirali, da bi v Jezusa metali, zasuti in pobiti pod grobljami razrušenega in požganega templja.

Vidite, ljubi moji! na ta način je kaznoval Bog neverno, zaslepljeno in trdovratno judovsko ljudstvo, kaznoval jih po meri, kakor so se bili nad Sinom Božjim pregrešili in lahko bi bili sedaj vsi z desnim razbojnikom na križu pripoznali, rekoč: *Po pravici sva kaznovana, ker midva prejemava, česar sva si s svojimi deli zaslužila.*

Zato nikar nobeden izmed vas ne reci: Če sem grešil, kaj se mi je zategadelj žalega zgodilo? Bog je res neskončno dober, potrpežljiv in usmiljen, a tudi Njegova potrpežljivost in usmiljenje ima gotovo meje, in razdejanje Jeruzalemskega mesta nam spričuje, kako strašno je pasti v roko živega Boga. Zato nazaj k Gospodu z resnično pokoro in poboljšanjem življenja, iščimo ga, dokler se dá najti, da ubežimo njegovi sodbi in njegovemu maščevanju.

Da vas še bolj prepričam, da Bog večkrat prav tisto, s čemur se kdo pregreši, obrne v njegovo kazen, povem naj vam še par vzgledov iz sv. pisma. — Aman je bil najvišji vojskovodja in prvi za kraljem Asuerom v kraljestvu, vse se je moralo s koleni pred njim priklanjati; le jud Mardohej se je branil, skazati mu to čast. Zato pa mu je Aman dal napraviti vislice, sedem vatlov visoke, kamor je namenil Mardoheja dati obesiti. A Gospod je to obrnil drugače, da je že drugi dan Aman sam visel na vešalih, katere je on za Mardoheja pripravil. *S čemur se kdo pregreši, s tem bo kaznovan.* — Napuhnjeni Abimeleh je umoril sedemdeset bratov na kamnu, da bi sam gospodoval čez deželo. Ko je pa Abimeleh nekedarj potem mesto Tebe oblegal, sprožila je neka ženska kos mlinskega kamna raz zidovje, da Abimelehu glavo razbije in njegov oproda ga umori. Tako je Bog kaznoval hudo, kar je Abimeleh storil, ko je dal pomoriti svoje brate. — Silno znamenito je tudi, kar beremo v sv. pismu o evangeljskem bogatinu. Sv. Peter Krizolog pravi: Kako je to, na vsem životu v peklju trpi muke, toži pa le nad muko, ki jo trpi na jeziku, da prosi kapljo vode, s katero bi si jezik ohladil? Na to odgovarja: Z jezikom se je ta bogatin bolj pregrešil, kakor z drugimi udi. Z jezikom je odrekel ubogemu Lazarju požirek vode in drobtine, katere so padle od njegove mize, z jezikom se je pri bogato naloženi mizi z jedjo in pijačo največ pregrešil, in zategadelj je bil tudi na jeziku najbolj kaznovan. Iz teh vzgledov vidite, da *s čemur se kdo pregreši, s tem bo kaznovan, in po velikosti greha naj bo število udarcev.*

Zato, ljubi moji! jemljimo si k srcu ta nauk, in ne kličimo nebes in zemlje za priči, da smo nedolžni in se nam krivica godi, če nas Bog količkaj občutljivo pritisne. Spoznajmo pravičnost Božjo, ki nas zaradi naših grehov često že na tem svetu tepe popolnem po zasluženju, tepe pa nas zategadelj da bi ne otrpnili v svojih grehah, kakor nekdarj zaslepljeni in trdovratni Jeruzalem, da bi pa tudi s trdovratnim Jeruzalemom ne bili pogubljeni vekomaj! Amen.

M. Torkar.

Praznik Marijinega vnebovzetja.

Častimo Marijo!

Mati milosti božje, prosi za nas!

Lavret. lit.

Blizu Marseille-a na Francoskem je ob morskem bregu strma pečina. Na njeni višini je sezidana bela cerkva v čast Materi božji. Odtod se vidi daleč po morju. K tej cerkvi se zaobljujejo ob viharnih dnevih nevarnostij mornarji in popotniki; k tej cerkvi romajo oni, ki želé nastopiti daljno pot po morju

Preljubi kristijanje! Stara je primera, toda kakor stara, tako gotova, da je človeško življenje potovanje po morju. Duša naša je čolnič, brodarji smo mi, svet s tisočnimi nevarnostimi je morje, grehi so pečine, ki preté, da ugonobijo čolnič, pot je — večno življenje. Kako daleč smo še od svojega cilja? Ali ga pač tudi srečno dosežemo? Kdo bi mogel to danes za gotovo povedati? In vendar! Kolikrat se vprašuje pobožni kristijan: Kaj bo z menoj? Ali bom srečen ali nesrečen, zveličan ali pogubljen? Predragi! To skrivnost si je Bog prihranil. Le to vemo, da kdor se bo rešil, rešil se bo z božjo pomočjo, kdor pa se pogubi, pogubi se po svoji krivdi. Dasi pa smo gledé na svoje zveličanje v vedni negotovosti, imamo vendarle gotovih znamenj, po katerih precej verjetno smemo trditi, da - li homo zveličani ali ne. Svetniki so nam jih zapustili, svetniki so ž njimi dosegli večno srečo in, ako tudi mi po teh znamenjih uravnamo svoje življenje, dospeli bodemo brez dvoma tudi mi v njih družbo. Med najimnitnejša znamenja našega zveličanja pa prištevajo svetniki češčenje Marijino. Tako - le trdijo: Kdor božjo Devico časti, bo zveličan, kdor se pa pogubi, pogubi se zato, ker ni častil Marije, ker ni bil pod njenim varstvom. In sedaj, naj li vprašam, kdo se hoče zveličati, ko dobro vem, da vsi iskreno hrepenite po večni sreči, po svetih nebesih? Raje poročem: poslušajte, kako potrebno nam je, častiti Marijo, da se tako zveličamo.

Mati milosti božje, prosi za nas!

I. Nebrojokrat so že zavpili sovražniki svete cerkve, kako nespametno katoliški kristijanje časté Marijo, češ, Boga je treba častiti, za Kristusom in njegovim vzgledom je treba hoditi, kajti on je rekel po pravici: *jaz sem pot, resnica, in življenje*. Resnične

so sicer te besede, toda mi katoliški kristjanje jim dodajemo svoje prepričanje, da, če Marijo častimo, s tem časti Jezusovi ničesar ne odvezamemo. Kdor časti in spoštuje mater, ali ne časti in spoštuje tudi sina? In Jezus je Marijo izvolil za našo mater, ko je, poslavljajoč se od svetá, visel na križu v najhujših bolečinah. Tudi nekdanji egiptovski Faraon je postavil Jožefa ob času lakote čez vso deželo. A kdo bi si upal trditi, da ni ostal več kralj, dasi so se po rokah Jožefovih delile dobrote. Prav tako Jezus po Mariji deli dobrote, ne da bi njegova božja čast bila prikrajšana. Preko srca Marijinega dojdeš do srca Jezusovega.

Po tem uvodu bomo šele prav spoznali, kako potrebno nam je Marijinega posredovanja, da se zveličamo.

A. Ako bi te vprašal, ljubi moj, kakor je vprašal nekdanj mladenič Jezusa: kaj mi je storiti, da bom večno zveličan? vem da bi mi dobro vedel odgovoriti z besedo Zveličarjevo: *Ako hočeš v življenje iti, izpolnjuj zapovedi*. V katekizmu se nam ta beseda tako tolmači, da kdor hoče zveličan biti, ta se varuj hudega in delaj dobro. Toda kako? Ali more to človek po samem sebi? Nikakor ne. Kaj nam je torej potrebno, da izpolnjujemo zapovedi in se tako zveličamo? Šesta resnica iz katekizma nam to pové: Milost božja je k zveličanju potrebna, in človek brez milosti božje ne more nič zaslužnega storiti za večno življenje. Milost božja je torej lestvica, po kateri se dvigamo proti nebesom; milost božja je *pot*, ki pelje v nebesa; milost božja je ključ, ki odpira nebeška vrata. Brez milosti božje pa smo njiva brez posevka, senožet brez dežja in môče, slepci na sredi pota, starčki brez podpore, lačni brez jedi in žejni brez pijače. In čujte! Prav to milost božjo, katero nam je zaslužil s svojim bridkim trpljenjem in grenko smrtjo naš Odrešenik na lesu svetega križa, nam deli Jezus Kristus po svoji materi Mariji. *To je volja božja, da vse le po Mariji sprejmemo* — kliče njen goreči častilec, sv. Bernard. Sv. Bonaventura pa slavi Marijino čast v tej le primeri: *Kakor je mesec med solncem in zemljo, ter svetlobo, katero dobiva od solnca, zemlji izročča, tako je Marija med Jezusom in človeškimi otroci; po nji razsvetljuje s svojo milostjo človeški rod Jezus Kristus*. In obračajoč se do nje v goreči priprošnji, kliče: *Kogar hočeš, se zveliča, komur pa odvrneš svoj obraz, se pogubi*.

Glej, odslej me bodo blagrovani vsi zemeljski rodovi! Tako je govorila Marija v svetem navdušenju pri teti Elizabeti. In te pro-

roške besede se izpolnjujejo do današnjega dné. A zakaj je Bog Marijo tako visoko povzdignil, da se imenuje »delilka milosti«? Iz več vzrokov. Navesti hočem le dva.

a) Cerkveni očetje po pravici imenujejo Kristusa drugega Adama, ki je to popravil, kar je prvi zagrešil. Toda Bog nam drugega Adama ni poslal na svet, kakor prvega, ki ga je postavil v raj s svojo vsemogočno besedo. Kristusa nam je obljuboval in napovedoval po očakih in prerokih; dal pa nam ga je po Mariji. Iz proste volje je postala Marija mati Odrešenikova, mati božja. Če pa nam je Bog po Mariji poslal Odrešenika, ali ni primerno, da nam pošilja po Mariji milost božjo, katera je sad odrešenja? Ako je Marija sodelovala pri odrešenju, ali ni primerno, da sodeluje tudi pri delitvi milostij božjih, katere nam je zaslužil Jezus z odrešenjem?

b) Marija je vsprejela največjo svetost in srečo izmed vseh stvari. — Verska resnica je, da Kristus s svojimi izvoljenimi v nebesih kraljuje, sedeč na desnici Boga Očeta. To je obljubil svojim apostolom, rekoč: *Sedeli bodete z menoj na prestolih in sodili dvajstere rodove Izraelove* (Luk. 22, 30). Kar pa je obljubil, gotovo izpolni. Kdo pa se sme bolj po pravici šteti med svetnike, kakor Marija? Ne samo, da je bila brez madeža izvirnega greha, vse svoje življenje je ostala čista in nedolžna, na nji ni bilo ne sence greha. In vendar je nosila vso težavo in bridkost križa Kristusovega; njegovo trpljenje je bilo njeno trpljenje, njegova smrt bi bila njena smrt, da je ni varovala vsemogočnost božja. Kakor torej sveta cerkev Marijo po pravici imenuje kraljico mučenikov, tako ji tudi pravi kraljica vseh svetnikov. Če pa svetniki za nas Boga prosijo, ter nam Bog po njihovi priprošnji deli milosti, koliko bolj nam mora deliti milosti po Mariji! Drugi svetniki so nam pomočniki le v posamnih nadlogah in nevarnostih; tako, postavim, se priporočamo sveti Barbari za srečno smrt, svetemu Antonu ob zgubah dušnih in telesnih, svetega Emigdija kličemo na pomoč ob potresu, svetemu Izidorju se priporočajo kmetje, svetemu Alojziju učenci, — Marija pa je pomočnica vseh in za vse nesreče in nevarnosti. Zato jo sploh kličemo: Pomoč kristijanov, prosi za nas! Zato pa tudi ne najdeš cerkve, kjer bi ne bil postavljen oltar v čast Materi božji. In če bi bilo selo še tako zapuščeno in majhno, znamenje Matere božje ondi ugledaš, in če je družina še tako revna, da se le količkaj zaveda svojega verskega prepričanja, na steni imajo podobo božje Matere.

Ako nam torej po Mariji milost in pomoč dohaja, kaj nam je storiti, da jo dosežemo? Vprašam, kdo bo pomoč dosegel, ne da bi se bil priporočal Mariji? Kdo bo ljubil Kristusa, če se za Marijo ne zmeni? Zopet nam pričajo svetniki. Da se nam odpró nebesa in bi ondi ugledali nebrojno množico onih, ki so že odkupljeni od svetá in hodijo za nebeškim Jagnjetom — ne najdemo ga nikogar, ki bi ne bil iskreno častil Marije, ki bi ne bil po nji vsprejel milostij. *Marija* — pravi sv. Jeronim — *je vrat, po katerem se iz glave Kristusove staka milost božja v skrivnostno telo svete cerkve.*

B. To so razlogi iz cerkve in iz svetih očetov. In če bi kdo bil tako trdega srca, da ga ti niso omečili, poslušaj in veruj vsaj našemu največjemu sovražniku — hudobnemu duhu.

Kdo je hudobni duh, kaj dela, ko hodi okrog kakor rujoveč lev, o tem ni, da bi se govorilo, ker vam je znano. Pač pa moram poudarjati to: hudobnemu duhu največja želja je, da bi nam odzvel večno zveličanje. Zato si prizadeva nam odvzeti vero, dobro vedoč, da, ko je padel temelj, poruši se vse, kar je na njem slonelo. Zato je sejal hudobni duh nevero, odkar je zasadil Jezus Kristus na njivo svoje cerkve pšenico prave vere; in kjer je pognalo seme prave vere, ondi je zatrosil satan ljuliko krive vere. Čudno pa je to dejstvo, katero nam kaže cerkvena zgodovina, da ga še ni bilo krivoverca, kateri bi ne bil Marije zaničeval, napadal ali vsaj smešil. In tako se je izpolnjevalo in se še izpolnjuje prerokovanje svetega Janeza (Skriv. raz. 12, 1.): *In znamenje veliko se je videlo na nebu, žena oblečena s solncem in mesec pod njenimi nogami in na glavi njeni venec dvanajsterih zvezd, pred njo pa je stal velik zmaj, ognjen, imajoč sedem glav in deset rogov in jo je hotel uničiti.* Žena je Marija, zmaj je hudobni duh. Pač ima prav on vzroka dovolj, da sovraži Mater božjo in nam ljubezen do nje iz srca izdira. Vé namreč, da prav Marija mu ni bila nikdar pod oblastjo. Vsi smo krvaveli za dušno rano izvirnega greha, ko smo se porodili na svet in šele s krvjo Kristusovo smo bili ozdravljeni; Marija pa je bila brez madeža izvirnega greha in tudi kasneje ni nikdar grešila, zato je gospodovala nad hudobnim duhom, zato je kači strla glavo. Od takrat je Marija strah hudobnemu duhu; satan dobro vé, da ne more doseči nikogar, ki je pod Marijinim varstvom. Ali pa se zato udá? Ali neha zapeljevati vernike? Ne: posebno si prizadeva jim iztrgati iz srca ljubezen in spoštovanje do Marije.

Predragi kristijanje! Prav je, da se od sovražnika učimo. In če si vojni poveljnik na vsak način prizadeva, da bi si osvojil

trdnjavo, vé vsakdo, da mora to biti posebnega pomena za vojni načrt. Ker si torej hudobec vedno prizadeva, da bi nam odvezel ljubezen do Marije, smemo sklepati, da mora biti posebno potrebna za naše zveličanje.

Zdaj pa, ljubi moj, napraviva sklep: Ker vsi želimo zveličati se, brez Marijine pomoči pa se ne moreš zveličati, torej je potreba, da si zagotoviš Marijino pomoč ali da se postaviš pod varstvo Marijino ali da postaneš otrok Marijin.

Kako pa postaneš otrok Marijin?

Razni so načini, po katerih lahko skazuješ svojo otroško pobožnost do Marije. Naštejem ti jih le nekaj, o katerih sem uverjen, da si jih izpolnjeval že doslej.

a) Vsak dan moli vsaj jedno molitvico v čast Materi božji!

b) Praznuj posebno Marijine praznike in sprejemaj takrat zakramenta svete pokore in svetega obhajila!

c) Čast Marijina ti bodi vedno na srcu! Ne pusti, da bi se v tvoji navzočnosti govorilo o Mariji šaljivo, nespodobno!

č) Vpiši se v katero Marijinih bratovščin!

d) Obesi si na vrat škapulir ali svetinjico Matere božje! Če to storiš, smem trditi s precejšno gotovostjo, da bodeš kdaj med izvoljenimi.

Visoko nad morjem kipi proti nebu cerkvice Matere božje. Od daleč že obračajo za njo svoje oko mornarji in potniki. Zatekajo se k nji oni, ki morajo daleč po morju. Pred podobo blažene Device poklekajo in vzdihujejo: Pod tvojo pomoč pribežimo, o sveta božja porodnica! . . .

Preljubi kristijan! Potnik si ti. Od daleč gledaš z morja skušnjav in drugih dušnih nevarnostij v svojem duhu visoko gori v svetih nebesih podobo božje matere Marije. Oj poklekni pred njo in vzdihni: »*Deni me kot pečat na svoje srce* (Vis. pesem 8, 6.). Zapiši svoje ime v moje srce in na moje čelo, da vsakdo spozna, da sem tvoja lastnina.« In bežal bode pred menoj sovražnik. Ko pa dospem onstran sveta ob smrtni uri, ko vstopim v hišo večnosti, ko omahnem v strahu in trepetu pred pravičnim sodnikom, tedaj, upam, poda mi Kristus svojo roko, dvigne me kvišku in poreče: Drago znamenje imaš na čelu in v srcu: ime moje Matere. Dvigni se in ne jokaj; zapisan si med izvoljene, zakaj otroci moje Matere se ne pogubé. Amen.

Dr. A. Karlin.

Jednajsta nedelja po binkoštih.

I. Gluhomutec podoba izpreobrnjenja grešnikovega.

In kar odprla so se mu ušesa, in razvezala se je vez njegovega jezika, in je prav govoril. Mark. 7, 35.

Nikar se ne čudimo, dragi poslušalci, ako tisti, ki so bili priče čudeža nad gluhomutcem, ne morejo zadržavati radosti, ter jo oznanjujejo vsepovsodi, dasi jim je Zveličar to celo prepovedal. Da se zgodi med nami tako čudo, razširilo bi se kakor blisk po vsej okolici. Ali nečesa pa ne smemo pozabiti: to čudo, kakor tudi vsa druga, storil je Zveličar tudi v našo korist, v naš dušni blagor. *Vse, kar je pisano* — pravi apostol — *je nam v posvečenje pisano, da spoznamo, da je Bog poslal svojega jedinorojenega Sina na svet, da vsak, kateri vanj veruje, se ne pogubi, marveč ima večno življenje.* Zato torej, da se utrdi tudi naša vera, je ozdravil Kristus gluhomutca: da spoznamo Jezusa kot božjega Sina, zato je odprl nesrečniku usta in ušesa.

Toda še drug namen je imel Zveličar, ko je čudežno podelil siromaku sluh in govor. Sveti cerkveni učeniki namreč vidijo v podobi gluhomutca grešnika, ki je gluh za nauke božje in s svojim jezikom noče hvale dajati Bogu. Jezusov čudež pa pripodablja nevidni milosti božji, katera grešnika po vidnih znamenjih svetih zakramentov obudi iz grešne gluhibe in tihote k novemu, srečnemu življenju v ljubezni božji. Čudež današnjega evangelija jim je podoba izpreobrnjenja grešnikovega. Predragi! Grešniki smo, in kdor bi rekel, da ni grešil, zapeljuje samega sebe. Zatorej se vtopimo v današnjem premišljevanju v čudo, ki se je zgodilo nad gluhonemim in spoznali bomo, kako se je tudi nam osvoboditi dušne gluhibe in nemote — greha.

Gospod pa, od katerega pride vsak dober dar in vsako popolno darilo, podpiraj naše prizadevanje s svojo vsemogočno milostjo!

Prav primerno lahko razdelimo čudež današnjega evangelija v dve polovici: najprej, kako je Jezus čudež storil, in kakošni so bili nasledki pri navzočem ljudstvu. Tudi mi ohranimo ta red v premišljevanju.

I. V kraje Desetomestja na levem Jordanovem bregu je prišel Zveličar. Tod so bivali pagani, ki pravega Boga niti poznali niso. Jezusa so pač že poznali kot čudodelnika, ker je bil poprej ondi izgnal hudobnega duha iz nekega človeka. Kako lepo se kaže ob tej priliki zaupanje ljudsko do Jezusa! Gotovo, ti pagani prekašajo mnogo kristijanov v zaupanju do Boga. Precej, ko so ugledali čudodelnika Jezusa, prinesó mu gluhonemca in ga prosijo, naj položi roko nanj.

1. Prosijo ga. Ostanimo pri tej besedi, da obudimo v sebi dolžnost, na katero tako radi pozabimo, dolžnost moliti za grešnike. Katoliška cerkev se je o vseh časih pri očitni službi božji spominjala tistih, ki so izgubili milost božjo in zašli na pot pregrehe. Tako se godi še danes: pri sv. maši, pri litanijah, posebno pa veliki petek. Jednako so goreče molili svetniki za izpreobrnjenje grešnikov. Sv. Filip Nerij je cele noči premolil za tiste, katerim še ni mogel dati svete odveze pri spovedi. Ne dajmo se torej tudi mi sramotiti od teh paganov, ki so prosili za svojega rojaka. Koliokrat se najde v družinah, da morda sin ali hči zaideta na napčna pota. Kaj tu pomore? Morda prepir, jeza, kletvina, rotnenje? Nikakor ne. Prosite, molite in opominjajte v vsej krotkosti in dosegli boste njih izpreobrnjenje. Predragi kristijanje! Mi pač preradi pozabimo, da je poboljšanje grešnikov delo božje milosti, zato naša beseda dostikrat nič ne izdá. Z molitvijo pa izprosimo sebi in drugim milost božjo in ž njo tudi izpreobrnjenje.

2. A vrnimo se zopet k gluhonememu. Jezus ga *vzame izmed množice na stran, vtakne svoje prste v njegova ušesa, pljune in se dotakne njegovega jezika*. Kaj pomeni to skrivnostno ravnanje? Kristus ga hoče na ozdravljenje pripraviti. Gluhonemi gotovo ni poznal Jezusa, saj ga tudi ni mogel, kajti nikdar ni ničesar slišal o njem. Niti vedel ni, zakaj so ga pripeljali k Jezusu. Zato ga hoče Zveličar z vnanjimi znamenji pripravljati na notranjo moč milosti, po kateri bode dosegel zdravje. Morda je hotel s temi znamenji Jezus gluhonememu obuditi hrepenenje po ozdravljenju. Toliko je gotovo: Zveličar je hotel, da pomenijo nvanja znamenja notranjo, božjo moč, po kateri hoče ozdraviti nesrečnika. Kdo ne bi mislil ob tej priliki na svete zakramente? Ali se ne godi prav tisto, kedar sprejemamo svete zakramente? Ko mašnik otroka oblije z vodo, — kar je vnanje znamenje — tedaj postane čista njegova duša, izvirni greh je izbrisan, milost božjo je dosegel. Ko spovednik izgovori nad grešnikom besede: odvežem te tvojih grehov, kar je

vidno znamenje — tedaj je očiščen spovedenec svojih grehov, milost božjo je dosegel. Ko duhovnik položi sveto hostijo na jezik vernikov, tedaj prihaja Jezus v srce vernega kristijana, — milost božja se mu je pomnožila. Ali tako moč imajo vnanja znamenja le po Jezusu Kristusu. Zato pravi apostol: *Opravičeni so zastonj po njegovi milosti, po odrešenju, katero je v Kristusu Jezusu* (Rim. 3, 24.).

3. Vnanje znamenje pa, ki pomeni in povzroči nevidno milost božjo, ne sme pustiti človeka malomarnega, nedelavnega. Tega sicer nam ne kaže toliko gluhonemi, marveč Jezus. *Pogledal je v nebo in vzdihnil*. Kaj pomenijo te besede? On je obudil kesanje nad grehi gluhonemega. Toda mi, ki poznamo pravega Boga in Odrešenika Jezusa Kristusa, vemo tudi, da brez kesanja ni odpuščanja. Prepričan sem, da bi bil rad storil gluhonemi, karkoli bi mu bil velel Odrešenik, samo da bi bil zadobil zdrava ušesa in dar jezika. Mi pa naj bi se branili kesanja, dasi vemo, kako se nam ž njim odpirajo dušne oči in ušesa? Predragi! Med peterimi za zakrament svete pokore potrebnimi rečmi je kesanje najbolj potrebno. Nikarte torej površno pripravljati se za tako imenitno opravilo, marveč vsak večer obujajte kesanje, predno greste k počitku. Posebe pa prosite pogosto — osobito ob nedeljah — Boga v molitvi milosti pravega kesanja; brez pravega kesanja ni odpuščanja! Posnemajte kralja Davida, ki skesano poje: *Utrujen sem v svojem vzdihovanju, vse noči perem svojo posteljo, s svojimi solzami močim svoje ležišče*. (Ps. 6, 7.) S pravim kesanjem stopi pa k spovednici in spoznaj svoje grehe. Bodi kakor gluhonemi, kateremu se je *razvezala vez njegovega jezika*. Oj, da bi pač ljudje hoteli spoznati na tihem svoje grehe spovedniku, da ne bi jih tlačili kakor môra leta in leta! Vprašam vas, kdor hoče pobožno živeti, kdor hoče pokoro delati, ali nima med nami dosti prilike? Vsako leto komaj enkrat je prišel Jezus v kraje Desetomestja, mi pa imamo priliko vsak dan, da vsak trenotek sprejemati njegove milosti. Oj, kolika odgovornost za tiste, ki nočejo sprejemati zakramenta svete pokore!

A še nekaj imam dostaviti. Gluhtonemi, ko je bil ozdravljen in so se mu *odprla ušesa*, je gotovo radostno poslušal in zvesto izpolnjeval besede Jezusove... Kristijanje! Pazimo, da ne bomo slabši od njega. Vselej imamo pri spovedi priliko poslušati nauk Zveličarjev; ali ga pa tudi izpolnjujemo? Ne zabi, ljubi moj, da je dolžnost tvoja po spovedi prav taka, kakor dolžnost gluhonemega. Tudi tebi v polni meri veljajo besede, katere je tolikrat izgovarjal Zveličar: *Nikar več ne greši!* In vendar! Kesanje se še obuja, k

spovedi se še pride, ali po spovedi se ne razveže jezik v molitev in zahvalo, se ne odpró ušesa za poslušanje in izpolnjevanje Jezusovih nauk; za greh zadostovati, pokoro delati, človek najraje pozabi. Predragi! Ne bodimo slabši od ajdovskega gluhomemca!

II. Čim bolj se nam je prej smilil revni gluhomutec, tem bolj se veselimo, ko je ozdravljen. Kratko sicer, a tako lepo nam pové sveto pismo: *In kar odprla so se mu ušesa, in razvezala se je vez njegovega jezika in je prav govoril.* Težko si je misliti v življenju človeškem večje izpremenjenje. Vse okrog njega se čudi, vse ga pogleduje in posluša, ko govori, kakor njih jeden. Kako zvesto ozdravljenec posluša šele glas Jezusov! Gotovo je gluhonemi vjel vsako besedo iz njegovih ust. Sedaj se šele prav veseli življenja, sedaj je zopet vreden ud človeške družbe. In vse to je dobil od Jezusa! . . .

Kristijanje! To vam je podoba izpreobrnjenega grešnika. Kdor se ni popolnoma pogreznil v blato pregrehe, vsaj časi silno težko živi, huda vest ga peče. V spomin mu hodi misel, da ga je Bog ustvaril za nebesa, on pa da dela prav za pekel. Moti ga strašna misel, kaj ko bi mi sedaj Bog najedenkrat pretrgal nit življenja, kako strašna smrt, a še strašnejša sodba in nazadnje — najstrašnejše, večno pogubljenje. Ta zavest, dragi moji, je ogenj, ki neprenehoma gorí, je črv, ki vedno grize. Toda kako vse drugače je po izpreobrnjenju! Kakor izgubljeni sin, ki je zopet sprejet v domačo hišo in v ljubeče srce svojega očeta, mirno opravlja svoja opravila, dela, moli in je pokoren vsem poveljem očetovim . . . Da, to je tisti mir, kakoršnega svet ne more dati, mir, ki prebiva v srcu pravičnega človeka. Poleg tega miru pa se je vselil v srce pravičnega človeka o g e n j — neko sveto navdušenje za izpolnjevanje vseh dolžnostij, za opravljanje dobrih del: ogenj ljubezni božje se je vnel v srcu tega človeka. Tako izpremenjenje se pokaže pri poboljšanem kristijanu. Kdo bi si tega ne želel izkusiti sam nad seboj? Poslušajmo torej glas Gospodov, ki nam govori po proroku Jeremiji: *Izpreobrnite se, otroci, in vrnite se, in ozdravim vašo nepokorščino* (3, 22).

Toda poglejmo še množico, ki je bila navzoča pri čudežu; tudi ta je vsa izpremenjena. *In jim je zapovedal, naj nikomur ne pravijo. A bolj ko jim je pripovedoval, bolj so oznanovali.* Le videli so čudež in takoj se razvnamejo. Tako je čudež imel vpliv ne le na gluhomemega, marveč tudi na navzočo množico. Prav tako je tudi v življenju izpreobrnjenega grešnika. Poprej je žalil Boga in

pohujševal svojega bližnjega. Sedaj pa hvali Boga, in glejte čudo! drugi, ki so ga prej poznali, se spogledujejo, povprašujejo in izvedevši, da je vse resnica, ga posnemajo. Tako se popravlja poprejšnje pohujšanje s sedanjim dobrim vzgledom. In sedaj tudi umete besedo Jezusovo, ki pravi, da bode v nebesih večje veselje nad jednim grešnikom, ki se spokori, kakor nad devetindevetdeseterimi pravičnimi, ki ne potrebujejo pokore t. j. nad devetindevetdeseterimi takimi, ki v svoji prevzetnosti menijo, da so pravični, pa prav vsled svojega napuha ne opazijo svojih slabostij in drugim dajejo slabe vzglede.

Predragi v Kristusu! Razvila se je pred vami podoba sporkorjenega grešnika po vzgledu današnjega evangelija. Toda to še ni dovolj; kakor še ni dopolnil svoje dolžnosti delavec, ki vé, kaj mu je delati, marveč mora to delo zares tudi izvršiti, prav tako bi tudi ne bilo še zadosti, ako bi samo občudovali z množico vred ozdravljenega gluhomutca, za svoje dušno zdravje pa bi ne hoteli poskrbeti. Ne, dragi moji! Ne bodimo le poslušalci, marveč bodimo izpolnjevalci božje besede. Zatorej, kdor čuti težo svoje vesti, ne ôsi je dalje za seboj, marveč odloži jo čim najhitreje v zakramentu svete pokore. Potem se pridruži gotovo tudi on tisti množici današnjega evangelija, ki je klicala: *Vse je prav storil; gluhim je dal slišati, mutastim govoriti* t. j. veliko dobroto mi je skazal Jezus: glu h sem bil za njegov božji nauk, a sedaj ga rad poslušam, mutast sem bil za izpoved, a sedaj sem se očistil in govorim svete besede molitve v čast in slavo božjo. *Blagoslovljen bodi torej Bog in Oče Gospoda našega Jezusa Kristusa, Oče usmiljenosti in Bog vsake tolažbe* (II. Kor. 1, 3.). Amen.

Dr. A. Karlin.

2. Prava poraba našega jezika.

Razvezala se je vez njegovega jezika
in je prav govoril. Mark. 7, 35.

Neverni učenjaki so se že veliko med seboj prepirali, kako je človek prišel k govorici. Mi vsi vemo, da zmožnost, govoriti, že otrok prinese na svet, in ker živi med takimi, ki znajo govoriti in jih večkrat sliši, privadi se s časoma sam njihove govorice. A od kod se je prvi človek, Adam, govorice naučil, ker nikogar

ni slišal govoriti? Tu modrujejo nekateri, da je Adam opazoval in poslušal ptice in živali in druge glasove v natori. V nasprotju s tem, da namreč ptice in druge živali niso, kakor tudi vnanja natora ni mogla človeka naučiti govoriti, ker nobena njih sama nima razumne govornice, vemo kristijani iz sv. pisma, da je Bog sam prvega človeka učil govoriti. *Ko je namreč Bog iz zemlje storil vse živali in ptice pod nebom*, pravi sveto pismo (I. Mojz. 2, 19.), *pripeljal jih je pred Adama, kako jih bo imenoval. In Adam jih je imenoval po njih imenih.* Govornica je torej velik dar božji in posebna prednost človekova, katera je vsem drugim stvarjem odrečena. Zato je Kristus po besedah današnjega sv. evangelija veliko dobroto in velik čudež storil nad gluho nemim, da mu je odprl njegova ušesa in razvezal vez njegovega jezika in je odslej prav govoril. Če je pa govornica velik dar božji, ne zadostuje nam, za ta dar Bogu le hvaležnim biti, ampak moramo svojo govornico tudi tako rabiti, da se še o nas lahko poročuje, da smo prav govorili. O pravi porabi naše govornice ali našega jezika vam želim tudi jaz danes nekoliko govoriti in me zvesto poslušajte.

Prvi nauk, katerega posnamem iz današnjega sv. evangelija, bodi ta: Čujte nad svojim jezikom! Varujte ga! Sveti Jakob pravi: *Ako se kdo v besedi ne pregreši, on je popoln mož; on more tudi vse telo v brzdi držati* (3, 2.). Že čuvanje nad očmi nam je silno potrebno. Sv. pismo pravi, da so oči okna, ki se ne smejo odpreti, ne brez čuvaja biti, da tat skozi nje ne zleze, in dragocenosti vere, pobožnosti in strahu božjega iz srca ne ukrade. A še važnejši in potrebnejši je čuvaj nad jezikom. Kristus govori v sv. evangeliju sicer le o pohujšljivem očesu, o pohujšljivi roki ali nogi, jezika še niti ne omenja, rekoč: *Ako te tvoje oko pohujša, izderi ga in vrzi ga od sebe; ako te tvoja roka pohujša, odsekaj jo in vrzi jo od sebe* (Mat. 5, 29.). Kristus torej zapoveduje rajše ob okó ali roko ali nogo priti, kakor pa ž njimi kak greh storiti. In kar Kristus velevala o enem udu, to velja o vseh, torej tudi o jeziku: Proč ž njim, če bi ti imel biti v greh in pogubo!

Sv. Duh pravi v bukvah Jezus Siraha (28, 28.): *Napravi svojim ustom vrata in ključavnice. Svoje zlato in srebro raztopi in napravi iz njega tehtnico za svoje besede in prave brzde svojim ustom, in varuj se, da ti jezik kje ne spodleti in ne padeš vpričo sovražnikov, ki te zalezujejo.* To se pravi: Le kedar imaš kaj dobrega, koristnega in važnega povedati, takrat odpiraj svoja usta; a vsako besedo

dobro preudari in deni na zlato vago, da te tvoji sovražniki ne vjamejo na besedi in te ne pogubé. — Glejte torej, kako nam sv. Duh priporoča čuvanje nad jezikom!

Oh! kako žalostne izkušnje teh naukov imamo med svetom in se ne spametujemo, da bi svojim ustom napravili vrata in ključavnice, zakaj strašni so nasledki nebrzdanega, nečuvanega jezika. Koliko jeze in sovraštva se po njih zaseje med prijatelje! koliko pravn in preganjanja, obrekovanja in preklinjevanja zatrosi med sosede, kolike nesreče in zdražbe in razdvojenosti med zakonske — in med vse te in druge se morda nikoli več ne povrne jedinost, zastopnost in ljubezen. O jezik! jezik! Ne pravi zastonj o tebi sv. Jakob: *Jezik je sicer majhen ud in vendar velike reči napravi. Glejte! majhen ogenj velik gojzd zažgé. Tudi jezik je ogenj, zapopadek hudobije* (3, 5, 6). Zato, ljubi moji! Čujmo nad svojim jezikom in prosimo z Davidom: *Deni, o Gospod! stražo na moja usta in trdna vrata na moje ustnice* (140, 3). Daj mi spoznati, kedaj naj govorim, kedaj molčim, kajti *vse ima svoj čas, je čas molčati in čas govoriti* (Prid. 3, 7). Drugi današnji nauk vsakemu bodi ta: Ne govôri, kedar ti gre molčati! — Tu ne bom govoril o toliko nepotrebnem govorjenju, katero je Kristus obsodil z ostrimi besedami, rekoč: *Povem vam, da za vsako prazno besedo, katero bodo ljudje govorili, bodo odgovor dajali sodnji dan* (Mat. 12, 36.). Česar tukaj hočem posebej omeniti, so obrekljivi, prepirljivi, pohujšljivi pogovori. Molčati bi morali o napakah in slabostih svojega bližnjega in še celo njih pregrehe in hudobije bi morali s plaščem krščanske ljubezni pokrivati in se spominjati besede Kristusove: *Ne sodite, da sojeni ne bote!* (Mat. 7, 1.) Pa le preradi govorimo, kedar bi imeli molčati, in pri vseh kratkočasih in v vseh tovaršijah najrajše na reščeto devamo dobro ime, poštenje in čast svojega bližnjega.

Molčati bi imeli, kedar nam kdo v jezi in razburjenosti kaj očita in pomisliti, da je v jezi in razburjenosti vsak naš zagovor, vsako pojasnilo bližnjemu nasproti zaman, pomisliti, da je vsak nasprotni govor le olje na ogenj, da se s tem jeza bližnjega ne bo polegla, ampak le še hujše vnela. A — mi govorimo, kedar nam gre molčati in potrpeti in rajše počakati ugodne prilike, in zato iz nečuvanega jezika prihajajo pregrehe celo do preteпов, pobojev in umorov.

Mi bi morali molčati o nečistih rečeh, ker apostol nas svari: *Nečistost se še ne imenuj ne med kristijani* (Efež. 5, 3.). Zlasti bi se med otroci nikdar ne smelo ziniti, kar sramožljivost oskruni in

nesramne misli v duši vzbujaju. Zveličar je strašno *gorjé* zažugal nad temi, ki pohujšajo koga malih. A koliko jih govori, ko bi imeli molčati in se ne bojé tega strašnega gorjá, da, še pogostoma vpričo nedolžnih otrok iz njih nečistega srca leté najgrše nesramnosti.

Molčati bi imeli poslednjič pri vsem, kar je zoper vero in cerkev, kar čednost spodkopava, bližnjega žali in mir razdira med domačini, sosedi in soseskami; a koliko jih je, ki imajo nad zaničevanjem verskih resnic in prepiri med bližnjimi največje veselje. Ljubi moji! bodimo previdni, in ne verujmo duhovom sedanjih lažiliberalnih časov. Prišel bo dan plačila, ko bo vsak že od vsake nepotrebne, kaj šele lažnjive in pregrešne besede moral odgovor dajati pred sodnikom božjim, kateremu nihče svojega hudobnega namena ne bo mogel prikriti! — *Deni, o Gospod! stražo na moja usta in trdna vrata na moje ustnice!* prosimo zopet z Davidom!

Tretji nauk iz današnjega svetega evangelija nam bodi: Ne molčimo, kedar je potreba govoriti! Govoriti moramo tedaj, kadar smemo upati, da bo seme dobre besede padlo na dobra tla, v čast božjo ali v zveličanje bližnjega, ali se bo kaj hudega zatrló in greh zabranil, ali se mir in red ohranil. Zgodí se, postavim, v kaki družini, da se naša sv. vera, naprave sv. katoliške cerkve, duhovniki, spoved, post itd. napadajo. Tu ne smemo molčati, ampak govoriti. Kakošno ljubezen bi namreč kazal otrok do svojih starišev, če bi molčal, ko jih hudobneži napadajo in sramoté? Ali bi bilo častno zanj, če bi se k takemu govorjenju smijal, ga celo potrjeval, ali vsaj potuhnjeno molčal in svojega očeta in svojo mater zatajil?

Bilo je v nekih toplicah na Nemškem, ko je nek brezverec med kosilom čez sveto vero veliko blebetal in zabavljaj; a vsi so molčali. Mal deček pa, komaj 6 let star, stopi predenj in mu zažuga s prstom rekoč: »Tako se ne govori o ljubem Bogu!« — Vsi so bili ginjeni na te dečkové besede in nek star gospod reče: »Deček ima prav! tako se ne govori o ljubem Bogu.« In vsled tega je zabavljevec umolknil.

Tega otroka torej posnemajmo, kadar se naša sv. vera, čast božja, čast Jezusova, Marije device in svetnikov zlovoljno napada, ali se služabniki Božji zaničujejo in obrekujejo.

Govoriti nam gre nadalje, če se kdo napada in obrekuje, ki ni navzoč in se torej tudi braniti ne more, zakaj zoper ljubezen do bližnjega je, brez potrebe raznašati njegove napake in slabosti, in *kar nočeš, da bi drugi tebi storili, tega jim tudi ti nikar ne stori* (Tob. 4, 16., Luk. 6, 3). Govoriti nam gre, kedar je treba kako vdovo in siroto, kakega ubožca komu priporočiti, se za poštenost

in nedolžnost pognati. Govoriti moramo, če imamo podložnike; hlapce ali dekle, kateri po napačnih potih in proti peklu hodijo, zakaj *gorjé*, pravi prerok Izaija (56, 10.) *mutastim psom, kateri lajati ne znajo*.

In če bomo te nauke o porabi jezika izpolnovali, obračali bomo svojo govorico in svoj jezik v svoje, kakor v zveličanje svojega bližnjega in veljale nam bodo besede današnjega svetega evangelija, da smo *prav govorili*. Amen. M. Torkar.

Dvanajsta nedelja po binkoštih.

I. Kaj nam storijo angelji varuhi?

Svojim angeljem je zapovedal zavoljo tebe, da naj te varujejo na vseh tvojih potih. Ps. 90, 11.

Ko bi mogočen cesar na zemlji našel na cesti zapuščeno, nezmožno dete, pa bi ga ljubeznivo sprejel za svojega otroka in izročil jednemu svojih najvišjih knezov, ter mu zapovedal, naj ga sprejme v svoje varstvo, naj ga spremlja po vseh njegovih potih, in ga nikoli ne spusti izpred očíj ne po dnevu ne po noči, naj ga varuje vsake nevarnosti, da ga ob določenem času srečno pripelje k cesarju, da sprejme njegovih iz rok bliščečo krono in vladarstvo; — kdo bi ne občudoval takega blagega vladarja! Predragi! Neskončno več je storil Oče nebeški nam po angeljih varuhih. Kako slabi in nezmožni smo bili, ko smo zagledali luč svetá, in glejte, precej je Bog zapovedal jednemu svojih nebeških knezov, angelju varuhu: Sprejmi to dete v varstvo, ne zapusti ga nikdar, ne po dnevi ne po noči, spremljaj ga na vseh njegovih potih, varuj ga sovražnikov, in kadar ga pokličem k sebi, pripelji mi ga srečno v nebesa, da prejme iz mojih rok večno neminljivo krono. »Bogu ni bilo dovolj«, pravi sv. Bernard, da nam je poslal svojega Sina in svetega Duha, ampak tudi svoje angelje pošlje, da nam strežejo, tako da nam vsa nebesa pomagajo k zveličanju, zakaj po besedah velikega apostola Pavla imajo angelji to dolžnost: *Ali niso vsi služabni duhovi v strežbo poslani zavoljo tistih, kateri bodo prejeli delež zveličanja?* Pobožni učenik se temu ne more dovolj načuditi, ter pravi: »Angeljem svojim je zapovedal zavoljo tebe. O, zares prečudna

čast! prevelika ljubezen! Kdo namreč, komu, zavoljo koga in kaj je zapovedal? Bratje! le dobro premislimo to zapoved. Bog je zapovedal, ki je sam od sebe tako popoln, da nikogar ne potrebuje. Zapovedal je svojim angeljem, tem čistim in svetim duhovom, ki so višji in mogočnejši kot vsi kralji zemlje. Zapovedal jim je, ne le svojo željo naznanil, ampak naravnost zapovedal. In zavoljo koga je zapovedal? Zavoljo tebe jim je zapovedal, o človek! ki si prah in pepel, ki si nehvaležen, nezvest grešnik. In kaj jim je zapovedal? Naj te varujejo na vseh tvojih potih, naj vedno skrbijo za te, te varujejo v vseh okoliščinah življenja in ob smrti. On hoče, naj te tako rekoč na rokah nosijo, da s svojo nogo ob kamen ne zadeneš.«

In angelji božji to zapoved Gospoda nebes in zemlje spolnujejo z vso ljubeznijo, čeravno jim mi nehvaležni varovanci vemo tako malo hvale. Zatorej danes, ko obhajamo praznik vseh svetih angeljev varuhov, hvaležno premišljujmo, kaj nam storijo naši angelji varuhi. Angelji varuhi

1. so zmiraj pri nas, 2. nas branijo v telesnih, 3. v dušnih nevarnostih, 4. prosijo za nas, 5. nas vodijo v nebesa.

1. Angelji so zmiraj pri nas, dasiravno jih ne vidimo. Zakaj? a) ker jim je Bog zapovedal. Bog je naš kralj, dobri angelji so knezi njegovega kraljestva, njegovi poslanci, njegove vojskine trume. Kar jim Bog veleva, spolnujejo natančno, popolno in z veseljem, tako tudi zapoved, naj nas varujejo na vseh naših potih, naj nas na rokah nosijo, da kje z nogo ob kamen ne zadenemo. Tako govori gospod Bog (II. Moz. 23, 20.): *Glej, jaz pošljem svojega angelja, da hodi pred teboj, in te varuje na potu, in te pripelje v kraj, katerega sem pripravil. Glej nanj, in poslušaj njegov glas, in nikar ga ne zaničuj, ker moje ime je v njem.* — b) Angelji so zmiraj pri nas, ker nas ljubijo. Ljubijo nas, ker ljubijo Boga, čegar podobo na sebi nosimo; ljubijo nas tem bolj, kolikor čistejše in neomadežano to podobo v sebi ohranimo; ljubijo nas, ker nas Bog ljubi, zakaj oni ljubijo vse, kar Bog ljubi; ljubijo nas, kakor se otroci jednega očeta med seboj ljubijo. Ljubijo nas, ker poznajo večne sklepe Najvišjega, da smo namenjeni Boga poveličevati, in da v nebesih tiste prostore zasedemo, katere so imeli zavrženi angelji. Ljubijo nas in imajo usmiljenje z nami, ker poznajo našo slabost, naše trpljenje in težave, vidijo skušnjave

in nevarnosti, ki nas povsodi obdajajo. Zato z največjim veseljem spolnujejo zapoved, katero jim je dal Oče nebeški. — c) Zato so angelji zmiraj pri nas vsaki čas, nas ne zapustijo ne jeden trenutek od prvega zdihljeja, pa do takrat, ko se duša loči od telesa. Le pomisli, o kristijan! prečudno, neutrudljivo skrb angelja varuha za tebe. On je bil pri tebi v tvojih otroških letih, ko si tako brezskrbno, srečno in nedolžno živel; je pri tebi v lepih letih mladosti, ko skušnjave in nevarnosti od vseh stranij prežijo na tebe in te hočejo pogubiti; je pri tebi v srednji starosti, ko delaš in se trudiš za vsakdanje življenje, in nosiš dneva težo in vročino; je pri tebi v sivi starosti, ko ti telo peša in hodiš ob palici s pripognjeno glavo, kakor bi groba iskal. Angelj varuh je pri tebi celi dan, ko opravljaš svoja dela, ko vživaš jed in pijačo, ko moliš, ko se razveseljuješ, ko trpiš; je pri tebi po noči in čuje pri tvoji postelji, ko ti mirno spiš. Angelj varuh je pri tebi v sreči, ko se ti dobro godi, ko imaš prijateljev in tovarišev na izbiro, kakor tudi v nesreči, ko te vse zapusti, ko si od vseh zaničevan in preganjan, le on te ne zapusti, on ti ostane zmiraj zvest prijatelj. Angelj varuh je pri tebi v zdravih dneh, ko misliš, da nikogar ne potrebuješ, kakor tudi v bolezni, ko ti noben človek ne more pomagati in te potolažiti, on stoji pri tvoji postelji, te tolaži, te osrčuje, in briše solze bolečin iz tvojih očíj; ne zapusti te celó na smrtni postelji, takrat še podvoji svojo skrb, da bi se mu ne zgubil, odganja od tebe obup, malosrčnost, odganja hudega duha, ki na tebe preži. — d) Angelj varuh je pri nas na vsakem kraju. On je pri tebi v domači hiši, ko si v krogu svoje ljube družine. Kolikor je ljudi v hiši, toliko je v nji angeljev varuhov, kateri vsak gleda na svojega varovanca, kaj dela, kaj misli, kaj govori, in ga k dobremu opominja in pred hudim svari. Angelj varuh je pri tebi zunaj na poti, na njivi, v gozdu, na paši. Ljudje hodijo in tekajo sem in tje, in angelji jih neutrudljivo spremljajo, hodijo pred njimi in za njimi, jih varujejo v nevarnostih duše in telesa vse, ki sami sebi dobro hočejo. Angelj varuh je pri tebi tukaj v cerkvi. Toliko sto in sto ljudij je v cerkvi in ravno toliko angeljev varuhov, ki imajo pri sebi vsak svojega varovanca, povzdigujejo njegovo srce proti nebesom k Bogu, mu vnemajo živo vero, upanje in ljubezen, in so priče vseh, kako se vedejo pred Božjim obličjem. Pomisli! angelj varuh je pri tebi celo takrat, ko greš v slabo družino, sliši tvoje grdo, nesramno govorjenje in petje, — in bridko žaluje; je pri tebi, ko se vrtiš na grešnem plesu in hudem poželenju,

poln nečistih mislij in želj, — in bridko žaluje; je pri tebi, ko pozabiš Boga in njegove svete zapovedi in predrzno greh delaš, z nečistim grehom skruniš svoje telo in dušo, ko s pijačo svoje hude strasti podžigaš, ko smrtno sovraštvo paseš v svojem srcu; je pri tebi, — in bridko žaluje, da se je njegov varovanec tako spozabil, tako daleč zgubil.

Glejte! tako je angelj varuh zmiraj pri nas, o vsakem času, na vsakem kraju, zmiraj na nas misli, nas gleda, posluša, za nas skrbi, se z nami veseli, z nami žaluje. Ali moremo najti tedaj zvestejšega prijatelja? In oh, kako nehvaležni so ljudje do tega najzvestejšega prijatelja! Koliko jih je, ki se ga nikoli ne spominjajo, ga nikdar ne počastijo s kako molitvico, ki komaj jedenkrat v letu, morda na današnji praznik, slišijo, da imajo svojega nebeškega pomočnika, angelja varuha.

2. Angelji varuhi nas branijo v brezštevilih nevarnostih telesa. To pa nam pričajo zgodbe sv. pisma. Angelji so izpeljali Lota z njegovo družino iz pregrešne Sodome, preden je nanjo padel ogenj z neba in jo pokončal. Angelj je mlademu Tobiju večkrat rešil življenje. Angelj je varoval tri hebrejske mladeniče v ognjeni peči, je napravil v sredi plamena, kakor da bi veter pihljaj ob rosi, in ogenj se jih celo nič ni dotaknil, ter jim ni nič žalega storil. Angelj je varoval Judito, ko je šla v šotorišče Asirjanov, dokler je tam bila in ko se je vrnila z glavo vojvoda Holoferna v mesto Betulijo. Angelji so bili vodniki Juda Makabejca in njegovi vojski, *два izmed njih sta Makabejca v sredi imela in z orožjem branila in zdravega ohranila, na sovražnike pa sta metala pušice in bliske, da so vsi zbegani popadali.* Angelj se je prikazal sv. Petru v ječi, raztrgal njegove vezi, oslepil njegove sovražnike, odprl vrata ječe in ga rešil od jeze Herodove. — Priča nam tudi vsakdanja zgodovina. Vsak, prav vsak izmed nas mora hvaležno spoznati, da ga je marsikdaj varoval angelj varuh velike nesreče na telesu; toda mi navadno le premalo pomislimo, zato smo pa angelju varuhu tako malo hvaležni. Zlasti v otroških letih angelji varujejo človeka, ko se še sam ne zna in ne more varovati, tako da moramo pogosto očitno spoznati: Sam angelj varuh je obvaroval tega otroka nesreče.

3. Angelji nas varujejo v dušnih nevarnostih, in zato najbolj skrbijo, da bi rešili dušo svojega varovanca. Zato nam navdajajo dobre, zveličavne misli, našo voljo nagibajo k dobremu, nas svarijo pred grehom, nas osrčujejo in nam pomagajo premagovati skušnjave satanove. Zato je najboljša pomoč zoper satana,

zaupljivo klicati na pomoč angelja varuha: Angelj varuh moj, ti meni na strani stoj! Zato si misli, o kristijan, da sta vedno pri tebi dva angelja; na levi zavrženi angelj, hudi duh, ki te zalezuje, na desni dobri angelj, tvoj angelj varuh, ki te varuje. To tudi dobro vé satan, da nas angelj varuje, vé, da mu angelji varuhi veliko duš iztrgajo iz oblasti, zato je rekel Kristus, ko ga je skušal in postavil na vrh tempeljna: *Vrzi se doli, zakaj pisano je: Svojim angeljem je zavoljo tebe zapovedal, in na rokah te bodo nosili.* — Zlasti nas angelj varuh varuje v skušnjavah. Lep vzgled nam je menih Lifard.*)

4. Angelji prosijo za nas, naše molitve pred Boga nosijo, in svojo prošnjo z našo sklepajo. To uči določno sv. pismo. Prerok Caharija piše, kako je angelj, ki je varoval Jeruzalem in judovska mesta, iskreno molil. *Angelj Gospodov je dejal: Gospod vojskinih trum! doklej se ne boš usmilil Jeruzalema in Judovih mest?* Rafael je govoril Tobiju: *Ko si s solzami molil, sem jaz nosil tvojo molitev pred Gospoda; kakor razlagajo učeniki: Jaz sem pred sedežem božjim sklepal svojo molitev s tvojo in jo podpiral s svojo prošnjo. Ravno tako beremo v skrivnem razodenju: Dim kadila se je kviško valil s molitvami svetnikov iz roke angeljev pred Boga.* Sv. Bernard to tako razlaga: »Angelji ne nosijo naših molitev zato pred Boga, ker bi mu bile sicer neznane, zakaj Bogu je znano vse, preden se zgodi, ampak zato, da z našimi molitvami sklepajo svoje želje in prošnjo, da je naša molitev še močnejša.« Zato pravi sv. Tomaž Akvinski: »Pri vseh dobrotah, katere nam Bog deli, je angelj varuh deležen, ker nam pomaga jih izprositi.«

5. Angelji varuhi nas vodijo v nebesa. To je njih prva in največja skrb, da bi nas srečno v nebesa pripeljali, in kadar to srečno dovršijo, potem je njih služba pri nas dokončana. Gotovo ste že videli podobo angelja varuha, ki z jedno roko dete vodi, z drugo pa proti nebesom kaže. Tako ljubeznivo vodi vsak angelj varuh svojega varovanca, bodisi otrok, ali mož, ali starček, tako vodi tudi tebe. Za roko drži svojega varovanca. To kaže njegovo ljubezen, ker on ga bolj ljubi, kot vsi ljudje na zemlji, kot oče in mati; kaže njegovo skrb, ker sam hoče vedno pri njem biti, mu streči, in ga nikoli ne zapustiti. To kaže tvojo srečo; blagor ti, ker imaš takega spremljevalca, nikdar nisi zapuščen, ne v trpljenju, ne v skušnjavah, ne v bolezni. Kolika čast! angelj varuh, nebeški vojvoda, poleg nas hodi, nas vodi proti nebesom. S prstom kaže proti nebu, kaže, kje je naš pravi dom, nas opominja, naj hitimo

*) Zbirka lepih zgledov, I. str. 44.

urno in srčno po njegovih stopinjah tje, kjer nas čaka neizmerno, večno plačilo, kjer poneha vse hudo, ter nas tako osrčuje, če pešamo v skušnjavah in nevarnostih, če obupujemo.

Tako angelj varuh za nas skrbi ves čas življenja, in kadar je tek našega življenja končan, stoji pri naši smrtni postelji. Takrat še le pomnoži svojo skrb, nas opominja, tolaži, osrčuje, brani pred peklenkim sovražnikom, in kadar se loči duša od telesa, jo angelj nese pred obličje Najvišjega. Amen. Ludovik Škufca.

2. Naše dolžnosti do angeljev.

Glej, jaz pošljem svojega angelja, da hodi pred teboj, in te varuje na potu, in te pripelje v kraj, katerega sem pripravil.

II. Mojz. 23, 20.

Sv. Avguštin povprašuje, zakaj je človek, ki je vendar med vsemi stvarmi na zemlji prva in najodličniša, tako silno neokreten, ko pride na svet? Druge stvari, pravi, komaj začno živeti, in že se živé same ter se morejo gibati brez tuje pomoči in oskrbi. Človek pa, samemu sebi prepuščen, izgubil bi življenje. Več let ga je treba živiti, oblačiti, gojiti, po rokah nositi, dokler sam ni zmožen za vse to. Zakaj tako? Odkod ta neokretnost, ko je vendar človek krona vsega stvarstva in kakor kralj na zemlji?

To vprašanje reši sv. cerkveni učenik tako le duhovito, rekoč: Ravno zato, ker je človek kralj vsega stvarstva, med vsemi stvarmi na zemlji najodličniša in gospodovalec vsem, zato se je spodobilo, da se ž njim tudi čisto drugače ravna, kot z drugimi stvarmi. Spodobi se, da se mu streže kot kraljevemu sinu, da ga nosijo na rokah, da ga kar najskrbniše gojé in vzrejajo, in sicer po več let. Zakaj on je podoba božja, otrok Najvišjega in ima Boga za očeta. Odločen je za neskončno blaženost in podedovati ima nebeško kraljestvo. Zato je Bog zapovedal svojim angeljem, da nosijo človeka na rokah, da ga varujejo na vseh njegovih potih noter do groba.

Kako tolažilna je ta resnica, preljubi! Bila je po sv. Duhu razodeta že v stari zavezi, kakor ste slišali v današnjem berilu, kjer Bog sam govori po Mojzesu Izraelcem: *Glej, jaz pošljem svojega angelja, da hodi pred teboj, in te varuje na potu, in te pripelje v kraj, katerega sem pripravil. Glej nanj, in poslušaj njegov glas!* In Jezus sam v današnjem evangeliju oznanuje taisto resnico,

rekoč: *Glejte, da ne zaničujete katerega teh malih! ker povem vam, da njih angelji v nebesih vedno gledajo obličje mojega Očeta, ki je v nebesih.*

Da bi angelje, od Boga nam v varstvo postavljene, dostojno počastili, postavila je sv. cerkev današnji praznik. Zato bo prav, da vas opomnim trojne dolžnosti, ki jo imamo do angeljev varuhov. I. Moramo jih častiti, II. ljubiti, III. vanje zapati.

Naši angelji varuhi pa, ki nas sedaj-le posebno opazujejo, naj nesejo naše češčenje pod tron božji!

Ko je bil sv. evangelist Janez pregan na otok Patmos, prikazal se mu je angelj božji, da bi mu razodel to, kar se bo godilo s sv. cerkvijo do konca svetá. Angelj pa je bil tako lep in veličasten, da ga je imel Janez za samega Sina božjega. Hotel ga je torej moliti kakor Boga in je *padel k njegovim nogam kakor mrtev* (Raz. 1, 17.). Tolik je bil tedaj strah njegov pred tem angeljem.

Ako pa angelj napravi tolik strah nedolžnemu, deviškemu Janezu, kako mogočen, kako lep in veličasten mora biti! Vsa lepota in čarobnost, vse odlične lastnosti vsega svetá in vsega človeštva so strnjene v jednom samem angelju, dá, še daleč jih presega, ker je vzeta njegova lepota iz višje vrste. On je prvi odsev božjega veličastva, prvi žarek božje svetlobe, prvo delo njegove vsemogočnosti in modrosti. Knez je angelj v nebeškem kraljestvu, in tisočkrat tisoč in deset tisoč stotisočev stoji takih knezov pred božjim obličjem.

I. Tacega angelja, krščanska duša, ti je Bog dal pri svetem krstu, da te varuje skozi vse življenje. S koliko spoštljivostjo moraš torej pred njim hoditi! Kako pobožno in krepostno moraš živeti v navzočnosti svojega angelja! Kako lepo ga moraš častiti!

Ko bi kaka odlična oseba, n. pr. kak škof ali kralj hodil ali stal zraven tebe, kako bi se pač prizadeval dostojno se vesti! Kako bi skrbno pazil na vsako besedico, kako natančno na vsako svojo stopinjo, kako vestno na vsako svoje dejanje! Pričo takega gospoda, vem, da ne bi hotel nikdar spregovoriti nobene nespodobne besede, še manj kaj tacega storiti. Varoval bi se pričo tacega gospoda kleti, krasti, pretepati se, opijaniti se, pijan pred njim hoditi! In sedaj te vprašam, ali tvoj sveti angelj varuh ni odličniši, ni znamenitiši, kot vsi ljudje skupaj? Kaj je tudi najmogočniši gospod na tem svetu v primeri z angeljem? Od kod pač prihaja, da si drznemo

kaj tacega storiti pričo angelja varuha, česar bi si nikakor ne upali storiti pričo najnavadnišega človeka? To prihaja od tod, ker premalo živo mislimo na pričujočnost angelja varuha.

Sv. Frančiška Rimljanka je svojega angelja varuha navadno videla celó s svojimi telesnimi očmi pri sebi. Necega dné je storila pregrešek, in ko ga ji je angelj očital, občutila je toliko kesanje, da je sklenila, vse svoje življenje tacega pregreška ne več storiti.

Mislila si je, če sedaj ne morem prenesti hudega pogleda angeljevega, kak mora biti še le pogled kaznujočega Boga! Kaj pravite, ko bi angelji vsakega kristijana za vsak smrtni greh ostro pokarali, ali bi mar ne imeli dela vse polno?

Znan vam je gotovo zgodovinski dogodek o pesoglavcu kralju Atilu. Ko prihruje ta divjak, imenovan »šiba božja«, s svojimi krvoločnimi četami pred rimska vrata, postavi se mu nasproti papež Leon Veliki. In glejte, divji Atila se obrne nazaj proti ogerskim pustinjam, odkoder je bil prišel. Vprašan, zakaj se je tako hitro papežu umaknil, odgovori svojim četovodjem: »Videl sem zadej za velikim duhovnom angelja v nebeški bliščobi in s plamtečim mečem v rokah, ki mi je grozil s smrtjo, ako se papežu ne umaknem.«

Če je pogled tega angelja neverskega kralja mogel tako prestrašiti, kaj mora pa še le sv. vera v nas storiti? S kolikim češčenjem in sveto spoštljivostjo nas mora navdajati! Če tudi ga ne vidimo s telesnimi očmi, kakor sv. Frančiška, sv. Cecilija, sv. Terezija, blažena Katerina Emmerich in več drugih, pa gledati ga moramo z duhovnimi očmi, ki nam jih odpira sv. vera. Sv. vera je vir češčenja, kakor nam to jasno kaže življenje dveh služabnikov božjih.

Peter, prvi tovariš sv. Ignacija Lojolana, je bil goreč častilec sv. angeljev. Njim v čast je posebej posvetil ponedeljek zato, ker je ta dan prvi za Gospodovim dnevom, kakor so angelji najbližje pri Bogu. Poln žive vere je noč in dan pošiljal goreče prošnje in klice do sv. angeljev. Kadar je prišel v kako mesto, prosil je angelje varuhe tega mesta, naj ga podpirajo v delovanju za zveličanje njemu izročeni duš.

Pobožni Baltazar Alvarez iz družbe Jezusove je pred drugimi častil posebno štiri angelje: angelja Gabrijela, ker je ta prinesel predrago oznanilo na zemljo; drugič onega angelja, ki je potrdil Zveličarja na Oljski gori; tretjič onega, o katerem je menil, da mu je njegov red izročen v varstvo, in slednjič svojega lastnega angelja varuha.

II. Če pa je angelj varuh kot knez nebeškega kraljestva vreden, da mu skazujemo prav posebno čast, zasluži toliko bolj, da ga zaradi njegovih neštivilnih dobrot tudi ljubimo.

Nebeški Oče sam ga nam je dal kot najzvestejšega prijatelja, najmodrejšega svetovalca in neločljivega spremljevalca na vseh naših potih. In ta Božji duh je s taisto ljubeznijo pri zadnjem beraču, kakor pri najmogočnejšem vladarju. Sploh pa njegove ljubezni in potrpežljivosti in njegove zvestobe in vstrajnosti ne more nobena reč omajati. Božjega povelja se držeč, ostane tako dolgo pri nas, dokler ne bo sodnji dan naš zagovornik ali pa naš tožnik, kakor smo mu bili v življenju poslušni. Pri nas je angelj varuh, kadar kaj delamo, pri nas je, kadar smo v nevarnostih, pri nas je, kadar smo v skušnjavah, pri nas je, kadar smo v dvomih, pri nas je, kadar smo žalostni ali v stiski.

Od kod vemo vse to? Dragi poslušalec, le vprašaj samega sebe, le poglej nazaj v svoje življenje, in kmalu najdeš odgovor na to. Vsak bi bil že sto in stokrat nesrečen na duši ali na telesu, ko bi ga ne bil varoval, ko bi ga ne bil vselej rešil angelj varuh.

Bila je deklica, ki je padla iz tretjega nadstropja na kameniti tlak, toda naglo je vstala nepoškodovana. Kdo jo je držal na rokah?

Poznal sem nekoga na Kranjskem, ki je bil otrok padel v klet, in ni se mu zgodilo nič hudega; padel je pozneje izpod nekega podstrešja na trske ter se mu je jedna v glavo vsadila, pa druge škode ni bilo; bil je pozneje dvakrat v smrtni nevarnosti v vodi; jedenkrat je prišel z zvonom preveč v dotiko; parkrat je bil pri vožnji v veliki nevarnosti, in glejte, še danes je živ in zdrav pa hvaležen angelju varuhu za tolikratno pomoč.

Da pa je vse to več kot verjetno, da angeljska pomoč deluje tudi še današnje dni, kdo bi hotel o tem le količkaj dvomiti, kdor se le spomni podobnih vzgledov iz sv. pisma. Angelj je izpeljal Petra iz ječe, angelj je nesel Filipa po zraku, angelj je nesel Habakuka v Babilon, angelj je rešil Hagarinega sina smrti za žejo, angelj je poživljal preroka Elijo. Berite celo sveto pismo, življenje vseh svetnikov vseh stoletij, in povsod povsod najdete brezštevne dokaze angeljskega varstva in ljubezni.

Kako grdo nehvaležen je tisti, kdor še misliti noče na angelja varuha, niti njemu na čast večkrat kaj moliti. Kdor mu noče skazovati nasprotno ljubezni, tak je v največji nevarnosti, da ga zapusti angelj varuh v tisti uri, ko ga bo potreboval najbolj, namreč ob smrtni uri. Nehvaležnost ga užali, kakor tudi človeka. Ljubezen njegova je sicer velikanska, vendar ima tudi svoje meje.

III. Pri sebi imamo najmogočnejšega kneza, in marsikdo se kar zgane, če le listje zašumi pod njim. Marsikdo ne more niti najmanjšega križa prenesti voljno, in vendar bi moral vedeti, da

je angelj varuh človeku odločen v tolažbo. Kje je tukaj živa vera, kje trdno zaupanje vanj? Marsikdo toži in zdihuje: Oh, jaz sem čisto zapuščen! Ne vem si niti pomagati, niti svetovati. Kar obupati mi je! Ali se mar spodobi tako govoriti kristijanu? Glejte, zaupanja v angelja varuha, trdnega zaupanja manjka marsikomu.

Sv. Frančišek Ksaverij je potoval na Japonsko in v Indijo oznanovat sv. evangelij. Vozil se je po širokem morju v največjih viharjih, prehodil je peš in sam kakih petdeset kraljestev, živel je med najsurevejšimi divjaki in človekojedci, sredi levov in tigrov, in vendar se ni bal ničesar, misleč si: saj je moj angelj varuh pri meni! In česa in koga naj bi se tudi bal? Saj je veroval v neizmerno moč angeljsko. Vedel je iz sv. pisma, da je jeden sam angelj pred Jeruzalemom v jedni noči pomoril 185.000 Asircev, ko sta božje pomoči bila prosila pobožni kralj Ecehija in prerok Izaija. — Kdo je Danijela v levnjaku varoval, da ga niso raztrgali sestradani levi? Ali mar ni bil to angelj Gospodov? To so vedeli svetniki prav dobro, in zato moramo tudi mi kristijani po njihovem vzgledu zaupati v angelje varuhe. Ne lotimo se nobenega ime-nitnišega dela, predno se v pristrčni molitvi ne priporočimo angelju varuhu, ne začenjajmo dné nikoli brez molitve v čast angelju varuhu in k počitku se ne vlezimo nikoli drugače, kakor sklenjeni s svojim angeljem varuhom!

Ljubi kristijanje! Taka živa vera v angeljska bitja, posebej še, če bomo lepo častili, ljubili in zaupali v svoje angelje varuhe, to nas bo osrečevalo v življenju in oblažilo ob smrtni uri. (Zgled gl. Zbirka, I., str. 55, 4. 12.) Amen.

Val. Bernik.

Priložnostni govor.

Podoba Marije Kraljice.

(Nagovor pri blagoslovljenju kapele.*)

Marija Kraljica nebeška, za nas
Boga prosi!

Pobožni Marijini častilci! prinesli smo sedaj podobo Matere Božje tu sem, postavili jo v novo lično kapelico in blagoslovili z željami, da bi za naprej Marija tudi od tega posvečenega kraja delila svoje milosti. Vsi, ki ste že željno pričakovali te podobe, in

*) Pri Fužini, v župniji Gorje, 2. sept. 1894.

vsi, ki ste jo danes sem spremili, želite kaj slišati o naši nebeški Materi in Kraljici.

Ljubi poslušalci! Sami veste in skušate, kako je človek za čuda pozabljiva stvar. Na kar bi moral vsaki dan in večkrat misliti, namreč na nebesa, na naš pravi dom, tako rad pozabi in živi, kakor da je le za ta svet vstvarjen. Da bi tedaj človek, kristijan, ne pozabil, zakaj je na svetu in da zemlja ni naš pravi dom, zato stojé po mestih in vaseh lepe cerkve z visokimi zvoniki, da kristijanu kažejo pot proti nebesom. Kaj pa bo za tiste kristijane, ki stanujejo daleč od cerkve, ki ne vidijo cel teden cerkve in zvonika?

V takih krajih naj imajo vsaj kako kapelico. In take ste dolgo že pogrešali tu pri Fužini; letos pa ste z združenimi močmi in s podporo dobrotnikov sezidali to lično kapelico, v katero je prišla danes stanovat naša ljuba mati Marija.

Ta kapelica s posvečeno Marijino podobo vas sicer ne odveže od dolžnosti ob nedeljah in praznikih hoditi k sv. maši, če bo le kolikanj mogoče, vendar pa vam bo v veliko tolažbo, kadar bi zavoljo grdega vremena, velikega snega ali mraza, zavoljo bolehnosti ne mogli do cerkve. O takih prilikah bote vsaj tukaj obiskovali Mater božjo, priporočali se ji in tukaj opravljali svojo pobožnost, postavim v adventu in v majniku!

V naši župnji imamo že več čednih kapelic, ki so večjidel posvečene Materi božji, vendar skoraj vsaka z drugim priimkom. Na Dolgembrdu je Marija brez madeža spočeta, pod Višelnico Mati božja sedem žalosti, pri Podholmu Lurška in na Poljšici Jezerska Mati božja, v Krnci Marija »priežališče grešnikov«.

Tu pri Fužini pa smo postavili prav primerno podobo Marije s priimkom: Kraljica nebeška! Zakaj se tako imenuje?

1. Marija se ne imenuje zastonj Kraljica nebeška. Ker je ona Mati Sinu božjega, ki je kralj nebes in zemlje, zato se ji po pravici spodobi to ime, in kakor nas vera uči, je bila ona od same sv. Trojice kronana za kraljico nebes in zemlje.

2. Marija se pa tudi zato imenuje kraljica, ker v čednostih prekosi vse ljudi in svetnike, kar jih je bilo kedaj na zemlji in jih še bo. — Če se lev imenuje kralj zverine, ker vse druge živali prekosi v moči, pogumnosti in častitljivosti, koliko bolj smemo Marijo imenovati kraljico, ki tudi v moči, lepoti, dobrotljivosti prekosi vse svetnike. Marija je častitljiviša kot angelji, v veri bolj stanovitna kot očaki, v službi božji bolj zvesta kot

preroki, v gorečnosti presega apostole, v srčnosti in potrpežljivosti mučenike, v zatajevanju spoznovance, v čistosti device, v svetosti vse svetnike, zato jo po pravici kličemo v lavretanskih litanijah, da je kraljica angelov, svetnikov, i. t. d.

3. Marija pa se imenuje kraljica tudi zato, ker je kraljevala nad svojim poželenjem, nad pokvarjeno človeško naravo, nad svetom in hudičem. Ona je kot kraljica mogočna premagala hudiča, ko mu je glavo strla, ona je premagala svet, ker se ni ravnala po spačenih naukih tega svetá, po zapeljivih vzgledih hudobnih ljudi.

4. Marija pa je kraljica tudi zavoljo svoje dobrote in svojega usmiljenja. — Kralj mora biti včasih ojster, ali kraljica se nagiba vedno le k usmiljenju. Kolikokrat je kraljica ali cesarica že kateremu sprosila življenje od kralja, koliko hudodelnikom pridobila prostost, koliko milosti in pomoči skazala revežem! Glejte, taka in še boljša je Marija — kraljica nebeška! Kolikokrat bi bil kakšen grešnik že kaznovan ali zavržen, če bi ta dobra kraljica ne bila Jezusa zanj prosila; marsikateri izmed nas, ki smo danes tukaj, bi ne bil več pri življenju, če bi se Marija ne bila zanj potegnila!

Kakor kraljica pa sedi in bo sedela v tej podobi, v tej kapelici med vami, da vam bo delila milosti! — Če bote v boleznih, vam bo pomagala, saj je »zdravje bolnikov«; če bote v stiskah, vas bo tolažila, saj je »tolažnica žalostnih«; če bote v pomanjkanju, v nesreči, vam bo delila pomoč, saj je »devica mogočna«! Ona je čez vse bogata in, če se v potrebah knji zatečete, vas ne bo morda odpravila z izgovorom: Revež, ti se mi smiliš, pa ti ne morem pomagati; ona vselej lahko pomaga, če ne s svojo močjo, pa s svojo prošnjo, saj ima Jezusa v naročju, in on svoji materi ničesar ne bo odrekel, kar ga bo prosila, če je le k našemu zveličanju!

Če smo pa izvolili Marijo kraljico za svojo zavetnico, če je ona zares naša kraljica, moramo pa biti mi tudi zares njeni podložni, da jo ubogamo, spolnujemo njena povelja.

Takimi podložnikom pa, ki se upirajo zoper kralja in puntajo, ne more biti ona usmiljena kraljica. Grešnik, grešnica, kako moreš reči, da je Marija tvoja kraljica, če ne nehaš žaliti Jezusa! Nečistnik, nečistnica, kako moreš povzdigovati svoje roke k tej čisti Devici, kateri je nečistost čez vse zoperna! Kaj bo ta kraljica rekla, če greš pijan tu memo? Da nam bo torej Marija milostna kraljica, varujmo se vsakega, posebno smrtnega greha!

In tako naj kraljuje ta kraljica od danes na tem kraju, v tej okolici, med fužinskimi družinami, da v miru, v zastopnosti, v ljubezni živé med seboj; naj kraljuje med mladeniči in dekleti, da živé čisto in sramožljivo, nad otroci, da ubogajo in spoštujejo svoje stariše; med gospodi, da dajejo delavcem lep vzgled in so jim pravični, med delavci pa, da so zvesti, potrpežljivi in zavoljo Boga udani; naj kraljuje Marija v srcih vseh pričujočih, da imamo pogosto njeno ime v ustih, vedno pa v srcu; da jo ubogamo, v čednostih posnemamo, da nam bo delila potrebnih milostij že sedaj, ko se vojskujemo, po tem življenji pa da nam pokaže Jezusa, blaženi sad svojega telesa. Amen.

J. Ažman.

Pogled na slovstvo.

A.

1. **Zgodovina razodetja božjega v novi zavezi.** Za nižje razrede srednjih šol priredil Andrej Karlin. V Ljubljani. Ign. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg. 1897. Cena v platno vezani knjigi 2 kroni. Str. 133. — Ni še preteklo popolnoma jedno leto, odkar sem na tem mestu pohvalno naznanjal g. dr. A. Karlina prvo učno knjigo, namenjeno za III. gimnazijski razred. Izražal sem takrat tudi željo, naj pride izpod istega peresa prav kmalu v javnost še druga za IV. razred. Želja se je hitro izpolnila; pred menoj leži lepo vezana knjiga, katere naslov je postavljen na čelo tem vrsticam. Odprimo jo! Če jo začnemo pazno prelistovati, prikupila se nam bo precej po svoji preglednosti in lepi razvrstitvi še lepše svetopisemske snovi. Veščak bo lahko spoznal, da se je pisatelj oziral na novejšo evangelske harmonije, n. pr. na Lohmann-a. Tvarina je dobro obdelana. Središče vsemu pripovedovanju je božja oseba našega Zveličarja; lepo je narisano po evangelskih poročilih njegov nad vse vzvišeni značaj, vsem dobam njegovega zemeljskega življenja in delovanja je odločen primeren prostor. Posebno mi je všeč, da nahajamo v knjigi tako bogato zbirko najlepših Gospodovih nauk, za vse naše življenje neizmerno važnih, n. pr. govor na gori, prilike ob genezareškem jezeru, slovó od učencev po zadnji večerji itd. doslovno posnetih iz svetega pisma. V drugem delu se slika delovanje apostolov po vnebohodu Gospodovem. Najjasnejše nam stopa pred dušno okó apostol narodov, veliki sv. Pavel, ko prebiramo to začetno zgodovino katoliške cerkve.

Pisatelj se je držal nekako srednje poti; ne podaja nam preveč gradiva, pa tudi ne premalo za šolsko knjigo (133 str.). Priznavajoč omenjam tudi to, da se je ognil vseh manj važnih vprašanj, zaradi katerih se eksegeti niso jedini. — Po mojem mnenju bo knjiga popolnoma ustrezala svojemu namenu; mislim, da bodo že prihodnje šolsko leto rade segle po nji vse srednje šole s slovenskim učnim jezikom. Odobrilo jo je že preč. knezoškofijstvo in tudi vis. c. kr. ministerstvo za uk in bogočastje.

Pridejana sta dva zemljevida: Palestina ob Kristusovem času in dežele, katere je prepotoval sv. Pavel. Narisal je oba in sicer izborno g. J. Dostal, kapelan v Višnji gori. Le škoda, da nista barvana in večja.

Sedaj, ko smo dobili tudi že dolgo pričakovani novi katekizem v roke, imamo vendar jedenkrat za vse štiri nižje razrede srednjih šol dobre učne knjige za verouk. Največje težave dela učencem Lesarjeva liturgika; preobširna je in snov ima preveč razdrobljeno in razkosano. Vse te težave bi se po moji sodbi odstranile, ako bi se knjiga skrčila in bi se ji dala namestu sedanjega lica oblika bolj priprostega pripovedovanja in popisovanja.

Dr. P.

2. Zgledi bogoljubnih otrok iz vseh časov krščanstva. Spisal A. Kržižič. I. zvezek. Drugi natis. V Ljubljani 1897. Natisnila katoliška tiskarna. Velja mehko vezan 30 kr., kartoniran 40 kr. — Ker že nekaj časa ni bilo v zalogi tega dičnega dela v našem mladinskem slovstvu, bodo vsi mladinojubi z veseljem pozdravili novi natis. Knjiga podaja izbrano blažilno berilo v prikupljivi obliki. Komur je pri srcu vzgoja naše mladine, naj ji dá v roko »zglede bogoljubnih otrok.«

3. Sveta birma. Poduk in priprava za ta sveti zakrament. (Za šolo in dom.) Sestavil Jernej Voh, župnik. Tretji predelani natisek. Z dovoljenjem in pohvalo preč. knezoškofjskega ordinarijata lavantinskega. Maribor 1897. Tiskala in založila tiskarna sv. Cirila. Str. 52. Cena 6 kr. — Lična knjižica obsega jako popoln, pregledno sestavljen poduk o sv. birmi. Posebno natančen je oddelek, ki govori o bližnji in daljni pripravi za ta zakrament. Natisnene in razložene so tudi vse obredne molitve. V dodatku so jako koristne pobožne vaje pred sv. birmo. Knjižica bo dobro služila katehetom za podlago, kadar pripravljajo otroke za sv. birmo. Dobé naj jo v roke tudi otroci sami in njih stariši.

4. Reši dušo! Spomin na sv. misijon. Sestavil in založil Franc Rihar, župnik v Mekinjah pri Kamniku. Z dovoljenjem preč. krškega knezoškofijstva. V Celovcu 1897. Natisnila tiskarna družbe sv. Mohorja. 8°. Str. 24. — Videli smo že mnogo spominov na zveličavni čas sv. misijona, a tako se nam ni še nobeden prikupil, kakor navedena knjižica. Za vse dni v tednu podaja koristne, jako spretno zbrane nauke v obliki kratkih premišljevanj kot kratek posnetek misijonskih govorov. Pridejane so tudi z odpustki bogato obdarovane molitve in tri najbolj priljubljene misijonske pesmi.

5. Pol ure pred sv. Rešnjim Telesom. Tako je naslov mali 12 strani obsegajoči knjižici, ki je izšla nedavno v drugem natisu. Ker je izmed vseh pobožnostij najiminenitnejša pobožnost do sv. Rešnjega Telesa, zato bode častilcem najsvetejšega zakramenta gotovo dobro došla tudi ta knjižica, akoravno imajo že sedaj v rokah lepe molitvenike, kot so: »Večna molitev«, »Kruh nebeški«, »Sveta ura«, i. t. d. »Pol ure pred sv. Rešnjim Telesom« obsega v čast Jezusu v svetem zakramentu prav pristrčne molitve pod naslovi: Moli in časti! — Prosi odpuščanja! — Zahvali se! — Prôsi! — Knjižico priporočamo zlasti radi tega, ker se prodaja v dobrodelen namen, namreč v korist samostana, ki ga ustanové z Božjo pomočjo čč. gg. uršulinke v Idriji. Knjižica se dobiva v uršulinskem samostanu v Ljubljani, izvod po 10 kr.

B.

1. Gesta et statuta synodi dioeceseanae, quam anno Domini 1896 constituit et celebravit Michael Napatnik, Princeps-Episcopus Lavantinus etc. etc. Marburgi. 1897. Sumptibus Pr.-Ep. Ordinariatus Lavantini. Typis typographiae s. Cyrilli. 8°. Str. 450+VI. To je naslov knjigi, ki nam podaja zgodbe in sklepe poslednje mariborske skofjske sinode. Upamo, da bo list mogel kaj več izpregovoriti o tej knjigi.

2. Vernünftiges Denken und katholischer Glaube. Erwägungen für die gebildete Welt von Christian Hold, Dekan und Pfarrer. Mit Approbation des hochw. bischöfl. Ordinariates Augsburg. Kempten. Verlag der Jos. Kösel'schen Buchhandlung. 1897. 8°. Str. 234. Cena 1 gld. 44 kr. — Ta knjiga je prav poljudna, pa vneta in tudi temeljita obramba naše sv. vere sploh in glavnih nauk. Pisatelj ni pisal učenjaško, ampak preprosto, v prijetni govorniški obliki. Vendar pa razpravlja o raznih ugovorih, podaje trdne dokaze, razlaga nauke obsirno, da se zares z delom prav lepo vjema naslov. Semtertje je morda kaj postranskega preveč, kakor na strani 24. in 25., toda v obče se drži pisatelj ravne poti. Za govore ali razgovore se dá knjiga prav dobro rabiti in zato jo priporočamo onim, ki potrebujejo kratke apologije naše vere.

3. Valeria oder der Triumphzug aus den Katakomben. Historische Erzählung von Anton de Waal. Dritte, vermehrte und verbesserte Auflage. (Der Reinertrag ist für das deutsche Hospiz von Campo Santo zu Rom bestimmt.) Regensburg. Druck und Verlag von Friedr. Pustet. 1896. 8°. 381. Cena nevezani 1 gld. 80 kr., elegantno vezani 2 gld. 40 kr. — Waalova Valeria je že jako znana. Po zunanji obliki je povest, toda prav za prav je le živa in natančna slika iz zadnjih časov rimskega preganjanja kristijanov. Posebno ugodno za razumnega bralca je tudi to, da pojasnjujejo mnoge opazke in celó dobre, resnične podobe to, kar se pripoveduje in opisuje. Junakinja v povesti je Valerija, hči nesrečne Sofronije, ki je v svetem strahu usmrtila sama sebe, da ne bi prišla v roke poželjivega Maksencija. Po mnogih izkušnjah je sklenila sveti zakon s krščanskim mladeničem in junakom Kandidom.

Kakor priča dosedanji uspeh, je to delo res vredno, da je prebereš, ker se boš ne samo zabaval, ampak tudi učil starožitnostij prvih krščanskih časov. V tem oziru je pisatelj de Waal veščak prve vrste.

4. Die Arbeit betrachtet im Lichte des Glaubens. Ein Beitrag zur Lösung der socialen Frage von G. Diessel, C. Ss. R. Mit Approbation des bischöflichen Ordinariates Königgrätz und der Ordensobern. Zweite Auflage. 1897. Regensburg. Druck und Verlag von Friedrich Pustet. 8°. Cena nevez. 1 gld. 20 kr., vez. 1 gld. 50 kr. — Knjiga obdeluje delo 1. po njegovem prvotnem namenu, 2. pod blažilnim vplivom krščanstva, 3. pod nesrečnim vplivom sedanje verske brezbriznosti in nevere. Delo v prvotnem pomenu se nam kaže pri človeku pred grehom kot veselo opravilo, po grehu pa kot kazen zaradi storjenega greha. Kristus pa je delo posvetil in poveljčal, zato ima delo od Kristusa in njegove cerkve svoj blagoslov. Toda novejša doba taji vse, kar je čeznaravno in božje, zato ima to za delavce, delodajalce in za vso človeško družbo najžalostnejše nasledke, kakor se obilno kažejo dandanes. Knjiga je spisana na strogo verskem stališču in s tega stališča presoja razmere delavske in društvene. Ne ocenja namreč samo dela, ampak poleg tega sploh razmere sedanje dóbe.

Četudi ne podaje pisatelj — kakor bi dejali — izvernih in novih mislij, vendar pojasnjuje prav živo delavsko vprašanje in podaje pomočke, kako naj se v teh žalostnih razmerah pomore. Zato je knjiga za svoj namen jako dobra in je želeti, da bi v mnogih utrdila versko naziranje in prepričanje. Dr. F. L.